

Bryssel den 13 juni 2018
(OR. en)

10084/18

**Interinstitutionellt ärende:
2018/0254 (COD)**

**POLMIL 80
COMPET 452
RECH 286
CFSP/PESC 565
CSDP/PSDC 331
COPS 208
EUMC 102
ECOFIN 620
IND 168
MI 463
EMPL 329
EDUC 255
CADREFIN 101
CODEC 1058
IA 201**

FÖRSLAG

från:	Jordi AYET PUIGARNAU, direktör, för Europeiska kommissionens generalsekreterare
inkom den:	13 juni 2018
till:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2018) 476
Ärende:	Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om inrättande av Europeiska försvarsfonden

För delegationerna bifogas dokument – COM(2018) 476.

Bilaga: COM(2018) 476

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den **XXX**
COM(2018) 476

2018/0254 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om inrättande av Europeiska försvarsfonden

(Text av betydelse för EES)

{SWD(2018) 345}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Bakgrund och syfte

EU:s geopolitiska sammanhang har genomgått en drastisk förändring under det senaste årtiondet. Situationen i grannskapsområdet är instabil, och EU konfronteras med en komplicerad och svårhanterlig närmiljö där nya hot, t.ex. hybridhot och it-attacker, växer fram, samtidigt som de mer traditionella utmaningarna är på väg tillbaka.

EU-medborgarna och deras politiska ledare är överens om att EU-länderna tillsammans bör ta ett större ansvar för sin egen säkerhet. I den gemensamma förklaringen den 25 mars 2017 i Rom angav ledarna för 27 medlemsstater samt Europeiska rådet, Europaparlamentet och Europeiska kommissionen att unionen kommer att stärka sin gemensamma säkerhets- och försvarspolitik och främja en konkurrenskraftigare och mer integrerad försvarsindustri.

Försvaret på EU-nivå står inför stora effektivitetsproblem knutna till att man inte utnyttjar fördelarna med tillverkning och drift i stor skala (fragmentering på nationella marknader med en enda köpare) och till överlappning mellan insatser på nationell nivå. Efterfrågan kommer nästan uteslutande från medlemsstaterna, men deras försvarsbudgetar, särskilt för forskning och utveckling (FoU), har skurits ned kraftigt under de senaste tio åren. Visserligen finns det nu positiva tecken på att anslagen till försvaret på nationell nivå stabiliseras och ökar, men kraftiga ytterligare insatser krävs för att optimera utfallet av dessa investeringar. Parallellt har kostnaderna för försvarsmateriel och särskilt FoU stigit, men samverkan mellan medlemsstaterna inom FoU och investeringar i försvarsutrustning är fortsatt inskränkt. Under 2015 upphandlades bara 16 % av försvarsutrustningen med gemensam EU-upphandling, långt från det kollektiva riktmärke på 35 % som man enades om inom ramen för Europeiska försvarsbyrån (EDA). EU-samverkan i de tidigare skedena av försvarsforskningen uppskattas till bara 7,2 % jämfört med ett riktmärke på 20 %.

Detta är trender som återspeglas i de svårigheter sektorn står inför, vilka är avsevärda inom försvarsforskning och försvarsutvecklingsprojekt. Det är i synnerhet mycket dyrt att utveckla prototyper och risken för misslyckanden är stor. Att ta sig över ”dödsskuggans dal” mellan forskning och utveckling innebär vidare stora tekniska och ekonomiska risker som enskilda medlemsstater kanske inte vill ta på sig.

Sektorn är i stort uppdelad längs de nationella gränserna, med stor överlappning och därav följande ineffektivitet beroende på att man misslyckas med att tjäna på stordrift och redan tillgänglig kunskap. Trots stigande kostnader i kombination med stagnerande eller minskande försvarsbudgetar har planering, FoU-anslag och anskaffning och underhåll av utrustning i stort fortsatt att vara frågor för de enskilda medlemsstaterna med mycket begränsat samarbete. Den nuvarande situationen är inte hållbar, och att utveckla ett av nästa generations större försvarssystem ligger allt längre bortom räckhåll för enskilda medlemsstater.

Bristen på samverkan mellan medlemsstaterna försvagar ytterligare EU-försvarsindustrins redan sviktande förmåga att upprätthålla de industriella och tekniska resurser som krävs för att skydda EU:s strategiska oberoende och svara på de nuvarande och framtida säkerhetsbehoven. Kommissionen har reagerat på situationen med ett antal initiativ till stöd för ökad försvarssamverkan.

Den 7 juni 2017 antog kommissionen i överensstämmelse med ordförandens för kommissionen, Jean-Claude Juncker, tal om tillståndet i unionen 2016 ett meddelande om lansering av Europeiska försvarsfonden¹ som består av en forskningsdel och en kapacitetsdel. Meddelandet åtföljdes av ett lagstiftningsförslag om en förordning om inrättande av ett europeiskt försvarsindustriellt utvecklingsprogram inom kapacitetsdelen.

I förslaget ingår en tvåstegsmetod med följande inslag:

- En inledande försöksperiod enligt den fleråriga budgetramen 2014–2020 med en förberedande åtgärd för försvarsrelaterad forskning som stöder gemensam försvarsforskning, medan det föreslagna europeiska försvarsindustriella utvecklingsprogrammet kommer att samfinansiera gemensamma utvecklingsprojekt.
- En särskild fond enligt den fleråriga budgetramen 2021–2027 som ökar finansieringen till gemensam forskning i innovativ försvarsmateriel och försvarsteknik samt till de följande skedena i utvecklingsarbetet, även framtagning av prototyper.

Detta förslag gäller inrättandet av Europeiska försvarsfonden enligt den fleråriga budgetramen 2021–2027.

Europeiska försvarsfonden är tänkt att vara ett instrument som främjar konkurrenskraft och innovation hos EU-försvarets industri- och teknikbas och att därigenom bidra till EU:s strategiska oberoende. Målsättningen är att få igång samverkansprogram som inte hade gått av stapeln utan bidrag från EU och att, genom stöd till forsknings- och utvecklingsverksamhet, ge nödvändiga incitament att lyfta samverkansnivån i varje skede av industricykeln.

Samverkansprojekt med betydande gränsöverskridande deltagande av små och medelstora företag kommer särskilt att uppmuntras. Detta kommer att säkerställa att fonden förblir öppen för stödmottagare från alla medlemsstater, oberoende av deras storlek och geografiska läge i unionen.

I detta förslag föreskrivs den 1 januari 2021 som första tillämpningsdatum, och förslaget läggs fram för en union med 27 medlemsstater, i överensstämmelse med Förenade kungarikets anmälan om landets avsikt att utträda ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom), på grundval av artikel 50 i fördraget om Europeiska unionen, som mottogs av Europeiska rådet den 29 mars 2017.

• **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Medan försvarsforskning omfattas av tillämpningsområdet för ramprogrammet för forskning och innovation (nedan kallat *Horisont Europa*) fastställs de motsvarande särskilda bestämmelserna för försvarsforskning, t.ex. mål, regler för deltagande, genomförandemekanismer, i detta förslag till förordning om inrättande av Europeiska försvarsfonden.

¹ COM(2017) 295 final, 7.6.2017.

I syfte att säkerställa samstämmighet och komplementaritet när det gäller främjandet av försvarsintressena i unionen under nästa fleråriga budgetram kommer kommissionen att sträva efter synergieffekter med andra EU-initiativ på FoU-området, t.ex. säkerhet och it-säkerhet, gränskontroll, kustbevakning, sjöfart och rymdfrågor.

I synnerhet kommer synergieffekter att eftersträvas på följande områden:

- Det särskilda programmet för genomförande av Horisont Europa med fokus på civila tillämpningar, så att resultatet av militär FoU gynnar civil FoU och vice versa.
- EU:s rymdprogram, särskilt delarna statlig satellitkommunikation (Govsatcom), stöd för rymdövervakning och spårning (SST) samt Copernicus. Detta kan ske framför allt genom att säkerställa teknisk kompatibilitet när projekt använder sig av det globala systemet för satellitnavigering (GNSS) och anläggningar i Govsatcom. Det kan också ske genom att man utvecklar uppgraderade sensorer, plattformar för utbyte av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter, tillämpningar baserade på uppgifter eller information och tjänster som tillhandahålls av rymdprogrammets delar.
- EU-initiativ på området för it-säkerhet, t.ex. de som aviserades i det gemensamma meddelandet om cybersäkerhet². I synnerhet bör det kompetenscentrum för cybersäkerhet som ska inrättas sträva efter synergieffekter mellan it-säkerhet på det civila respektive det försvarsrelaterade området. Det skulle aktivt kunna stödja medlemsstaterna och andra relevanta aktörer genom rådgivning, utbyte av sakkunskap och underlättande av samverkan med avseende på projekt och åtgärder samt, på medlemsstaternas begäran, fungera som projektledare i förhållande till insatser enligt Europeiska försvarsfonden.
- De åtgärder som finns på den samordnade civil-militära agendan för forskning om sjöfartsskydd och som gäller sjötransporter.
- Andra relevanta EU-program på säkerhetsområdet, t.ex. Fonden för inre säkerhet och Fonden för integrerad gränsförvaltning.

Genomförandet av Europeiska försvarsfonden kommer att vara nära samordnat med kommissionens och utrikesrepresentantens verksamhet på försvarsområdet, inbegripet finansverktygslådan, som syftar till att ytterligare underlätta gemensam utveckling och anskaffning av försvarskapacitet. I synnerhet kommer verktygslådans finansieringsmodeller för materielanskaffning att fungera som en frivillig referensram för medlemsstater som vill göra gemensamma upphandlingar av produkter och teknik som har utvecklats med stöd av Europeiska försvarsfonden.

² JOIN(2017) 450 final, 13.9.2017.

Fonden kommer att ha kopplingar till projekt genomförda inom ramen för permanent strukturerat samarbete på försvarsområdet (Pesco). När ett projekt blivit godkänt för stöd som Pesco-projekt kommer det att beviljas en ”Pesco-bonus” i form av en högre finansieringssats. Kommissionen bör bli ombedd att delta i projekthanteringen så att den kan rådfrågas och hjälpa till att bedöma huruvida de presumtiva Pesco-projekten är berättigade till ett sådant utökat stöd enligt fonden.

Fonden kommer att ta hänsyn till EU:s kapacitetsutvecklingsplan, som fastställer prioriteringar avseende försvarskapacitet, och EU:s samordnade årliga försvarsöversikt, som bl.a. övervakar genomförandet av prioriteringarna och pekar på nya möjligheter till samarbete. I detta sammanhang kan man även beakta relevant verksamhet som utförs av Nordatlantiska fördragsorganisationen (Nato) och andra partner om de tjänar unionens säkerhets- och försvarsintressen och inte utesluter någon medlemsstat från att delta.

Fonden tar också hänsyn till försvarsverksamhet som genomförs med hjälp av den europeiska fredsbevarande resursen, som är ett instrument som ligger utanför den fleråriga budgetramen.

Kombinationen av projektorienterat stöd i form av finansiering från Europeiska försvarsfonden och väl utformad och målinriktad finansiering i försvarssektorn kan ge ett kraftigt bidrag till att stärka sektorns motståndskraft och avhjälpa dess brister, särskilt till förmån för innovativa små och medelstora företag och medelstora börsnoterade företag. Budgetgarantier kan vara ett skattemässigt effektivt sätt att hantera risker i leveranskedjan för de underleverantörer som deltar i projekt som finansieras av fonden. Det finns förslag på att låta försvarssektorn bli berättigad till stöd i form av budgetgarantier via fonden InvestEU, som är en tvärsektoriell och övergripande ram för stöd till investeringar på olika politikområden och med uppbackning av EU:s budgetgarantier. Detta förslag innehåller bestämmelser som gör det möjligt att kombinera stöd från Europeiska försvarsfonden med finansieringsstöd från InvestEU.

Europeiska försvarsfondens verksamhet bör användas för att ta itu med marknadsmisslyckanden eller icke-optimala investeringssituationer på ett sätt som står i proportion till problemen och utan att överlappa eller utesluta privat finansiering. Den ska också ha ett klart europeiskt mervärde. Detta kommer att garantera att åtgärderna inom Europeiska försvarsfonden är förenliga med EU:s regler för statligt stöd, och därmed undvika onödig snedvridning av konkurrensen på den inre marknaden.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Europeiska försvarsfonden är inriktad på att främja konkurrenskraft och innovationsgrad hos EU-försvarets industri- och teknikbas genom att stödja försvarsorienterad FoU-verksamhet. Den bygger på avdelningarna ”Industri” och ”Forskning och teknisk utveckling samt rymden” (artiklarna 173, 182, 183 och 188) i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Artikel 173 i EUF-fördraget utgör den rättsliga grunden för åtgärder som bland annat syftar till att främja en gynnsam grogrund för företagande i hela unionen, särskilt små och medelstora företag, ett gynnsamt upplägg för samarbete mellan företag och för främjande av bättre tillvaratagande av den näringspolitiska potentialen på områdena innovation, forskning och teknisk utveckling.

Eftersom Europeiska försvarsfonden är inriktad på att främja konkurrenskraft och innovationsgrad hos EU-försvarets industri- och teknikbas genom att stödja försvarsorienterad FoU-verksamhet, motiverar syftet och innehållet valet av artikel 173 i EUF-fördraget som rättslig grund. Försvarsorienterad forskningsverksamhet utgör även en integrerad del av Europeiska försvarsfonden. Den verksamhetens syfte och innehåll motiverar att artikel 182 i EUF-fördraget anges som kompletterande rättslig grund.

Enligt EUF-fördraget ska all forskningsverksamhet omfattas av ett flerårigt ramprogram för forskning. Den grundläggande rättsakten för det fleråriga ramprogrammet för forskning och innovation efter Horisont Europa 2020 innehåller de nödvändiga bestämmelserna om kopplingarna mellan de särskilda program som upprättas genom den rättsakten om försvarsforskning och genomförandet av Horisont Europa (som fokuserar på civil forsknings- och innovationsverksamhet).

Närmare bestämmelser om EU-finansiering till försvarsforskningsprojekt och om EU:s budgetanslag fastställs i detta förslag till förordning om Europeiska försvarsfonden, där också reglerna för deltagande i försvarsforskning fastställs. Forsknings- och innovationsverksamhet som utförs inom ramen för Europeiska försvarsfonden är uteslutande inriktad på försvarstillämpningar.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Att garantera säkerheten innebär i dagens värld att hantera hot som är gränsöverskridande. Inget enskilt land kan bemöta dem på egen hand. EU måste ta ett större ansvar för att skydda sina intressen, sina värderingar och den europeiska livsstilen, som komplement till och i samarbete med Nato.

Insatser för att nå EU:s ambitionsnivå på säkerhets- och försvarsområdet (såsom godkänd av Europeiska rådet 2016) kommer att bidra till detta mål. För att klara morgondagens hot och skydda medborgarna behöver EU stärka sitt strategiska oberoende. För detta krävs att man utvecklar central teknik på kritiska områden och strategisk kapacitet att ta ledningen i tekniska frågor. Ökat samarbete på alla nivåer är det enda sättet att svara på unionsmedborgarnas förväntningar.

Genom att uppmuntra till samverkan kan EU-nivån bidra till att medlemsstaternas investeringar ger mesta och bästa resultat. Europeiska försvarsfonden kommer att skapa mervärde på EU-nivå genom att stimulera till gemensam forskning om och utveckling av produkter och teknik på försvarsområdet och på så sätt öka effektiviteten i de offentliga utgifterna och därigenom bidra till EU:s operativa oberoende.

Beslut om försvarsinvesteringar och försvarsutvecklingsprogram förblir medlemsstaternas befogenhet och ansvar. EU kan inte och bör inte kompensera för de låga nivåerna på försvarsinvesteringarna i medlemsstaterna. Men EU kan komplettera, växla upp och konsolidera deras gemensamma ansträngningar när de utvecklar försvarskapaciteten för att stödja den europeiska försvarsindustrin och svara på säkerhetsutmaningar. På detta sätt undviker man överlappningar, öppnar för effektivare användning av skattebetalarnas pengar, förbättrar interoperabiliteten hos försvarsmateriel, minskar fragmentering och främjar konkurrenskraft och innovation i den europeiska försvarstekniska industribasen.

- **Proportionalitetsprincipen**

Det föreslagna tillvägagångssättet står i proportion till omfattningen och allvaret i de problem som har påträffats, dvs. bristen på gränsöverskridande samarbete och behovet av att stödja den europeiska industrins konkurrenskraft och gemensamma insatser inom försvarsforskning och försvarsutveckling. Det iakttar de gränser fördragen sätter för eventuella EU-ingripanden.

Initiativet är begränsat till sådana mål som medlemsstaterna inte själva kan uppnå på ett tillfredsställande sätt utan som bättre uppnås på EU-nivå. Den föreslagna genomförandemekanismen på EU-nivå syftar till att begränsa finansiella och administrativa kostnader.

- **Val av instrument**

Kommissionen föreslår en Europaparlamentets och rådets förordning för att inrätta Europeiska försvarsfonden. Det är det mest lämpliga rättsliga instrumentet, eftersom endast en förordning med dess direkt tillämpliga bestämmelser kan ge den grad av enhetlighet som behövs för att skapa och driva ett program inriktat på att stödja en industrisektor i hela Europa.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

De program som inrättades enligt den nuvarande fleråriga budgetramen har varit i kraft under en begränsad tid, och därför erbjuder de inte några större möjligheter att lära och ta hänsyn till erfarenheter vid utarbetandet av detta program.

Den förberedande åtgärden för försvarsrelaterad forskning inleddes i april 2017 med en total budget på 90 miljoner euro för tre år. Den har börjat ge några första konkreta resultat – de första bidragsöverenskommelserna undertecknades 2018 – men alla projekt pågår fortfarande.

Svaren på ansökningsomgångarna 2017 kom från ett stort geografiskt område med sökande organisationer från 25 medlemsländer och Norge samt dessutom ett stort antal enskilda sökande, totalt rörde det sig om 187 sökande. De projekt som valts ut för finansiering omfattar deltagare från 17 medlemsstater. När det gäller typ av sökande, kom det förslag såväl från den privata sektorn, både stora och små företag, även små och medelstora företag, som från offentliga organ och forskningsinstitut och universitet. De små och medelstora företagens deltagande i förslagen ligger på 30 %, utan några strikta regler för små och medelstora företags deltagande i den förberedande åtgärden för försvarsrelaterad forskning.

Deltagandenivån för de små och medelstora företagen har behållits i de projekt som valdes ut för finansiering där deras deltagande ligger på 32 % med en budget på 14 %. Dessa uppgifter visar att ansökningsomgångarna under det första året för den förberedande åtgärden för försvarsrelaterad forskning fick bra gensvar och väckte stort intresse från sektorn. Av det kraftiga gensvaret kan man dra den preliminära slutsatsen att relevanta försvarsfrågor har tagits upp och skapat intresse hos sektorn.

Den föreslagna förordningen om ett europeiskt försvarsindustriellt utvecklingsprogram för perioden 2019–2020 kommer att ha en budget på 500 miljoner euro. Medlagstiftarna enades om en kompromiss den 22 maj 2018. Det europeiska försvarsindustriella utvecklingsprogrammet torde bli operativt från och med den 1 januari 2019.

Att medlagstiftarna fann en kompromiss visar på politisk vilja att snabbt enas om budget, upplägg och former för genomförandet av ett program för samfinansiering av utveckling av försvarsmateriel och försvarsteknik.

Detta lagstiftningsinitiativ innebär en förstoring av de två nuvarande initiativen inom den fleråriga budgetramen 2014–2020. På grundval av erfarenheterna från den förberedande åtgärden för försvarsrelaterad forskning och det europeiska försvarsindustriella utvecklingsprogrammet och en bedömning av hur samstämmiga de båda programmen är, föreslås nu en enda integrerad fond. Detta kommer att öppna för rationalisering och förenkling.

- **Samråd med berörda parter**

För att alla berörda parter skulle få möjlighet att yttra sig genomförde kommissionen ett öppet offentligt samråd om Europeiska försvarsfonden mellan den 13 januari och den 9 mars 2018, vilket ingick i ett bredare samråd om alla de politikområden som omfattas av EU:s långtidsbudget för 2021–2027. Flera ståndpunktsdokument lämnades via webbportalen för det öppna offentliga samrådet.

Olika typer av berörda parter nåddes, t.ex. sådana som påverkas direkt, såsom näringslivet och forskningsinstitut, och sådana som har åsikter om ämnet men inte är direkta stödmottagare, såsom medborgare och icke-statliga organisationer. Vissa av de sistnämnda kritiserade initiativet ur en etisk synvinkel. Deras farhågor har, när det bedömdes lämpligt, beaktats i arbetet på förslaget (t.ex. när det gäller etik, kravet att följa internationella konventioner), men kommissionen utövar här sin initiativrätt att svara på EU-medborgarnas och deras politiska ledares uppmaning att stödja EU:s försvarsindustri och sörja för ökad säkerhet.

De direkt berörda parterna stöder initiativet. De kommenterade valet av finansieringsområden och lämnade förslag på Europeiska försvarsfondens uppbyggnad och finansieringsmodeller. Huvudpunkterna var följande:

- **Fokus bör ligga på lång- till medelfristiga prioriteringar för forskning och utveckling** (teknikdriven och banbrytande innovation) med hänsyn till sektorns långsiktiga konkurrenskraft och nyskapande kapacitet. Europeiska försvarsfondens prioriteringar bör fastställas tillsammans med medlemsstaterna i arbetsprogram som löper över ett eller flera år.
- **Europeiska försvarsfondens uppbyggnad bör spegla** en kapacitetsstyrd helhetsstrategi som sträcker sig över hela teknikcykeln och baseras på en enda

förordning. Närmare former för de bägge delarna bör i möjligaste mån stämmas av mot varandra.

- Alla de berörda parterna anser att reglerna om **immateriella rättigheter** behöver anpassas till försvarssektorn. Forskningsorganisationerna vill ha skydd av rättigheterna för alla deltagare i projekten, inte bara för storföretagen.
- Om stödnivåer sammanföll de berörda parternas uppfattning att de måste anpassas till sektorns särdrag. Forskningsinstituten argumenterade för högre ekonomiska bidrag till forskning (upp till 100 %) och för att de borde täcka indirekta kostnader för infrastruktur. I rapporten från högnivågruppen om den förberedande åtgärden om försvarsforskning (högnivågruppens rapport)³ rekommenderades en högre täckningsgrad i procent för indirekta kostnader.
- **När det gäller olika typer av ekonomiskt stöd** föreslog de svarande att överväga möjligheter till samfinansiering med medlemsstaterna, t.ex. genom förkommersiell upphandling och blandfinansiering via InvestEU i fall med civil avknoppning eller i förhållande till provningsanläggningar.
- **Extern experthjälp**

Kommissionsledamoten med ansvar för den inre marknaden, industri, entreprenörskap samt små och medelstora företag sammankallade en högnivågrupp bestående av 16 personer verksamma på försvarsområdet (från näringslivet, forskningsorganisationer, Europaparlamentet och nationella parlament samt policyinriktade institut) för extern kort- och långsiktig rådgivning om forskningspolitiken på försvarsområdet. Efter regelbundna diskussioner och samråd offentliggjorde gruppen en rapport, *European Defence Research - the case for an EU-funded R&T programme*⁴, i januari 2016.

Gruppen hjälpte till att utforma den förberedande åtgärd för försvarsrelaterad forskning som inleddes i april 2017 och gav strategiska råd om målen på längre sikt för EU-finansierad försvarsrelaterad forskning.

- **Konsekvensbedömning**

I överensstämmelse med kommissionens rutiner för bättre lagstiftning backas detta förslag upp av en konsekvensbedömning. Den oberoende nämnden för lagstiftningskontroll granskade konsekvensbedömningen den 11 april 2018 och yttrade sig positivt. Nämnden rekommenderade att klargöra den rättsliga grunden för initiativet och eventuella överlappningar med forskning finansierad via andra särskilda program inom Horisont Europa, att ändra framställningen om genomförandemekanismerna så att man öppnar för en selektivare strategi samt att bättre motivera den föreslagna direkta förvaltningen av Europeiska försvarsfonden. Konsekvensbedömningen har ändrats följdenligt, i överensstämmelse med nämndens rekommendationer. Avsnitt 3.2.1 i konsekvensbedömningen har uppdaterats helt så att den stämmer med den första

³ https://www.iss.europa.eu/sites/default/files/EUISSFiles/GoP_report.pdf

⁴ https://www.iss.europa.eu/sites/default/files/EUISSFiles/GoP_report.pdf

rekommendationen. Ordalydelsen i avsnitt 2.4 har förbättrats och klargör nu tydligt gränsen mellan Europeiska försvarsfonden och det särskilda programmet för genomförande av Horisont Europa med avseende på civila tillämpningar. För att bättre klargöra avgränsningen och för- och nackdelarna med de olika alternativen har ordalydelsen i avsnitt 4.1 ändrats, och också bedömningen av alternativen i avsnitt 4.2 har ändrats, vilka nu även omfattar möjligheten att från fall till fall och där så är lämpligt genomföra vissa åtgärder inspirerade av logiken i alternativ 3. Slutligen har en särskild motivering för direkt förvaltning fogats till avsnitt 4.1.1.

I konsekvensbedömningsrapporten förklaras de problem och de bakomliggande orsaker till problemen som föranlett kommissionen att föreslå initiativet. Det rör sig om nedskärningar i de nationella försvarsbudgetarna och splittrade satsningar, vilket har lett till ineffektivitet och en sjunkande mängd försvarsmateriel till en nu kritisk nivå. Det konstaterades vidare i rapporten dels att det saknas innovation i försvarssektorn, vilket är problematiskt, dels att krympande samverkan inom FoU och investeringar i utrustning håller tillbaka EU:s förmåga att utveckla ny försvarsteknik och nya försvarssystem. Efterfrågan är splittrad, vilket skapar ineffektivitet på tillgångssidan, inbegripet betydande överlappningar, småskalig produktion och leveranskedjor i industrin instängda i ett nationellt sammanhang. Sammantaget innebär detta kringkuren interoperabilitet för försvarsmateriel och förlorade stordriftsfördelar.

Enligt rapporten kommer Europeiska försvarsfonden att bidra till att avhjälpa problemen genom att kanalisera 13 miljarder euro till gemensam försvarsorienterad forskning och kapacitetsutveckling och därigenom dels göra EU till en av de största investerarna i försvarsforskning i EU, dels ge EU en katalysatorroll, eftersom privata investeringar kommer att omdirigeras till gemensamma EU-utvecklingsprojekt med gemensamma tekniska krav inriktade på EU-prioriteringar.

Följande tre alternativ för Europeiska försvarsfondens uppbyggnad och genomförandemekanismer bedöms i rapporten som optimala för att angripa problemen:

- Alternativ 1 – att bevara de två nuvarande separata försöksprogrammen enligt den fleråriga budgetramen 2014–2020, men öka anslagen mer än sexfaldigt.
- Alternativ 2 – att satsa på mer flexibilitet och förenkling. En enda Europeisk försvarsfond gör det möjligt att samköra planeringen för både forskning och utveckling med harmoniserade regler för deltagande. I alternativ 2 beaktas de berörda parternas kritik mot referensscenariot, där de anser att finansieringsnivåerna för indirekta kostnader är för låga. Sektorns särdrag, bl.a. att man är beroende av en enda köpare och att möjligheterna att utnyttja resultaten av försvarsorienterad FoU kommersiellt är mycket begränsade, bör tas med i beräkningen. Med alternativ 2 kommer viss flexibilitet att bättre täcka in indirekta kostnader. Vidare ingår vissa förenklingsåtgärder, t.ex. bidrag i form av klumpsummor.
- Alternativ 3 – att ange strängare krav, dvs. ersätta en strategi grundad på incitament och bonusar med en mer föreskrivande strategi inriktad på att angripa de påvisade problemen på ett aggressivare sätt för att få snabba resultat. En sådan föreskrivande strategi betyder också stora risker, framför allt när det gäller acceptans, något som kan inskränka Europeiska försvarsfondens förmåga att nå målen.

Efter en jämförelse av alternativen rekommenderar man i rapporten alternativ 2, eftersom det är inriktat på maximal synergi och mer förenkling och eftersom en strategi baserad på incitament är mindre riskfylld än den föreskrivande strategin i alternativ 3. Alternativ 2 är det bästa sättet att få Europeiska försvarsfonden att

- främja integreringen och stärka den globala konkurrenskraften hos EU-försvarets industri- och teknikbas,
- stödja utvecklingen av försvarsprodukter och försvarsteknik i EU genom en katalysatorroll för gemensamma forsknings- och utvecklingsprogram på viktiga försvarstekniska områden, vilket torde leda till uppföljande gemensamma investeringsprogram i försvaret inriktade på att dels angripa medlemsstaternas framtida kapacitetsbehov, dels stärka utvecklingen av framtida kapacitet genom ökad samverkan samt
- tillföra ett EU-mervärde, eftersom den (utan att ersätta nationella insatser) klarar att samordna ett brett spektrum av aktörer från försvarsministerier (i egenskap av enda kund) till försvarsindustrin (i egenskap av enda leverantör av försvarsmateriel) med målsättningen att uppnå resultat som gynnar alla.

- **Förenkling och flexibilitet**

Integrerad strategi: en europeisk försvarsfond som omfattar både forsknings- och utvecklingsverksamhet möjliggör ett integrerat och ömsesidigt förstärkande stöd och undanröjer därmed risken för att forskningsresultat går förlorade för att det saknas kontinuerligt stöd för fortsatt utveckling och provning av tekniken. Detta kommer att förbättra spridningen av de produkter och den teknik som stöds genom EU-finansiering. Dessutom bör en integrerad och flexiblare fond kunna tillåta ytterligare former av stöd där så är lämpligt, även genom förkommersiell upphandling. Detta kommer att göra det möjligt att hitta de marknadsbaserade lösningar som ger bäst valuta för pengarna när det gäller att angripa EU:s behov av försvarsforskning och försvarsutveckling.

Anpassning till särdragen hos FoU i försvarssektorn: Europeiska försvarsfondens utformning och uppbyggnad vilar på erfarenheter av den förberedande åtgärden för försvarsrelaterad forskning och förslaget till förordning om ett europeiskt försvarsindustriellt utvecklingsprogram, återkoppling från de berörda parterna och slutsatserna från konsekvensbedömningen samt sist men inte minst av sektorns särdrag där medlemsstater och associerade länder normalt finansierar hela FoU-kostnaden på grund av begränsningarna när det gäller att utnyttja resultaten. Europeiska försvarsfonden ger den flexibilitet som behövs för att bättre täcka indirekta kostnader, och samtidigt införs åtgärder för att säkerställa att det inte förekommer någon överkompensation.

Insatserna från Europeiska försvarsfonden under utvecklingsfasen är nära kopplade till medlemsstaternas strategier och processer för planering och anskaffning, inklusive till deras ekonomiska bidrag till multinationella rustningsprojekt. Därför är det viktigt att medlemsstaterna deltar i kommittéförfarandet om tilldelningsbeslut gällande utvecklingsprojekt.

Finansieringssatserna för utveckling av prototyper och verksamhet i senare skeden av utvecklingen kommer att vara lägre än för verksamheten före prototypstadiet. Detta kommer att öppna för lämpliga incitament till stöd för samverkansprojekt för utveckling av prototyper, parallellt med att man tar hänsyn till den stora betydelse medlemsstaternas finansiering har på detta område.

I reglerna för deltagande i Europeiska försvarsfonden kommer hänsyn att tas till försvarssektorns särdrag, framför allt när det gäller den stränga informationssäkerheten och hanteringen av resultaten osv.

Man kommer att ägna särskild uppmärksamhet åt att säkerställa skäligt deltagande av små företag genom att öka finansieringssatsen och därigenom uppmuntra gränsöverskridande deltagande av små och medelstora företag i samverkansprojekt.

Genom **omfattande användning av resultatbaserade verktyg (en enda klumpsumma och schablonsatser när det gäller bidrag)** slipper man efterkontroller av stödberättigande kostnader och extra krångel (säkerhetsgodkännande). I synnerhet om EU bara spär på en preliminär budget som redan har godkänts av medlemsstaterna (stöd för utveckling av prototyper) kommer EU-bidraget att vara utbetalning av en klumpsumma mot resultat som redan godkänts av medlemsstaterna. Regeln är att EU-bidraget måste betalas ut med hänsyn till resultat. Detta kommer att göra förvaltningen av Europeiska försvarsfonden enklare, sänka kostnaderna för administration och begränsa felfrekvensen.

Kommissionen kommer att driva Europeiska försvarsfonden med direkt förvaltning för största möjliga verkan och effektivitet med hänsyn till resultaten. Medlemsstaterna kommer att delta aktivt i genomförandet av Europeiska försvarsfonden.

- **Grundläggande rättigheter**

Tryggare tillvaro för människor i EU innebär bättre skydd för deras grundläggande rättigheter.

Den finansierade verksamheten kommer att vara förenlig med EU:s åtaganden i internationella överenskommelser, och alla ansökningar kommer att granskas av etiska experter.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Den föreslagna budgeten för 2021–2027 uppgår till 13 000 000 000 EUR (i löpande priser), varav:

- 4 100 000 000 EUR för forskningsåtgärder,
- 8 900 000 000 EUR för utvecklingsåtgärder.

Inverkan på den fleråriga budgetramen i fråga om erforderlig budget och mänskliga resurser beskrivs närmare i finansieringsöversikten för rättsakt som bifogas detta förslag.

5. ÖVRIGA INSLAG

• Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering

I finansieringsöversikten anges vilka resurser hos kommissionen som behövs för genomförandet av Europeiska försvarsfonden. På villkor att en kostnads-nyttoanalys visar att det är kostnadseffektivt får Europeiska försvarsfonden förvaltas av ett av kommissionens genomförandeorgan.

Ett övervakningssystem föreslås för resultatrapportering och utvärdering. Resultaten kommer att bli tillgängliga efter hand. Övervakningen kommer att gälla följande uppgifter:

- Inputindikatorer (t.ex. antal och typer av projekt) under de första åren.
- Outputindikatorer halvvägs genom programperioden (och avhängigt av projektens längd).
- Resultatindikatorer (t.ex. påföljande upphandling av medlemsstaterna och patent) under de sista åren.

Utvärderingar kommer att genomföras i enlighet med punkterna 22 och 23 i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016⁵, där de tre institutionerna har bekräftat att utvärderingar av befintlig lagstiftning och politik bör ligga till grund för konsekvensbedömningar av olika alternativ för vidare åtgärder. Utvärderingarna kommer att bedöma programmets praktiska effekter på grundval av dess indikatorer/särskilda mål och göra en detaljerad analys av i vilken utsträckning programmet kan anses vara relevant, effektivt, ändamålsenligt, ger tillräckligt mervärde för EU och stämmer överens med EU:s övriga politik. De kommer att inbegripa tillvaratagna erfarenheter för att identifiera eventuella brister/problem och eventuella möjligheter att ytterligare förbättra åtgärderna eller deras resultat och att bidra till att maximera deras utnyttjande/effekter.

Så snart tillräckliga uppgifter finns tillgängliga och senast fyra år efter det att den har börjat genomföras kommer en preliminär utvärdering av Europeiska försvarsfonden att göras om genomförandet av fonden parallellt med utvärderingarna av den förberedande åtgärden om försvarsforskning och det europeiska försvarsindustriella utvecklingsprogrammet.

Kommissionen kommer att göra en slutlig utvärdering i slutet av genomförandeperioden när de flesta av projekten har slutförts.

Integrering av klimatåtgärder

I kommissionens förslag till flerårig budgetram för perioden 2021–2027 fastställs ett ambitiösare mål för integrering av klimatfrågor i alla EU:s program, med det övergripande målet att 25 % av EU:s utgifter ska bidra till klimatmålen. Europeiska försvarsfondens bidrag

⁵ Interinstitutionellt avtal mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om bättre lagstiftning av den 13 april 2016, EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

till uppnåendet av detta övergripande mål kommer att kontrolleras med hjälp av ett EU-system för klimatmarkörer på en lämplig uppdelningsnivå, inklusive användning av mer exakta metoder om sådana finns tillgängliga. Kommissionen kommer att fortsätta att lägga fram information varje år i form av åtagandebemyndiganden inom ramen för det årliga budgetförslaget.

För att Europeiska försvarsfondens potential att bidra till klimatmålen ska utnyttjas till fullo kommer kommissionen att sträva efter att identifiera relevanta insatser vid utarbetandet, genomförandet, översynen och utvärderingen av Europeiska försvarsfonden.

- **Datum för tillämpning**

I detta förslag föreskrivs den 1 januari 2021 som första tillämpningsdag.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om inrättande av Europeiska försvarsfonden

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 173.3, 182.4 och 183 samt artikel 188 andra stycket,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- (1) I den europeiska försvarshandlingsplan som antogs den 30 november 2016 åtog sig kommissionen att komplettera, stimulera och befästa medlemsstaternas samarbete för att utveckla försvarsteknik och industriell kapacitet som svar på säkerhetsutmaningarna samt att främja en konkurrenskraftig, innovativ och ändamålsenlig europeisk försvarsindustri. Där föreslogs i synnerhet att en europeisk försvarsfond (nedan kallad *fonden*) skulle inrättas för att stödja investeringar i gemensam forskning och gemensam utveckling i fråga om försvarsprodukter och försvarsteknik, och därmed främja synergieffekter och kostnadseffektivitet, och att medlemsstaternas gemensamma inköp och underhåll av försvarsutrustning skulle främjas. Denna fond skulle komplettera den nationella finansiering som redan används för detta ändamål och skulle fungera som incitament för medlemsstaterna att samarbeta och öka sina försvarsinvesteringar. Fonden skulle stödja samarbete under hela livscykeln för försvarsprodukter och försvarsteknik.
- (2) Fonden skulle bidra till upprättandet av en stark, konkurrenskraftig och innovativ försvarsindustriell och försvarsteknisk bas och gå hand i hand med unionens initiativ för en mer integrerad europeisk försvarsmarknad, särskilt de två direktiv⁶ om upphandling respektive överföring av försvarsrelaterade produkter inom EU som antogs 2009.

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/43/EG om förenkling av villkoren för överföring av försvarsrelaterade produkter inom gemenskapen (EUT L 146, 10.6.2009, s. 1). Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/81/EG om samordning av förfarandena vid tilldelning av vissa kontrakt för byggtreprenader, varor

- (3) I enlighet med ett integrerat tillvägagångssätt och i syfte att bidra till ökad konkurrenskraft och innovationskapacitet inom unionens försvarsindustri bör en europeisk försvarsfond inrättas. Fonden bör syfta till att stärka konkurrenskraften, innovationen, effektiviteten och oberoendet hos unionens försvarsindustri och därigenom bidra till unionens strategiska oberoende genom stöd till gränsöverskridande samarbete mellan medlemsstaterna och mellan företag, forskningscentrum, nationella förvaltningar, internationella organisationer och universitet, i forsknings- och utvecklingsfaserna för försvarsprodukter och försvarsteknik. För att uppnå mer innovativa lösningar och en öppen inre marknad bör fonden stödja gränsöverskridande deltagande av små och medelstora företag och medelstora börsnoterade företag på försvarsområdet.
- (4) Forskningsfasen är en avgörande etapp, eftersom den är en förutsättning för den europeiska industrins kapacitet och oberoende för produktutveckling och medlemsstaternas oberoende som slutanvändare av försvarsprodukter och försvarsteknik. Forskningsfasen kopplad till utveckling av försvarskapacitet kan innebära stora risker, särskilt risker som hänger samman med låg mognadsgrad och banbrytande teknik. Utvecklingsfasen, som följer på forsknings- och teknikfasen, medför också stora risker och kostnader som hämmar det fortsatta utnyttjandet av forskningsresultaten och har en negativ inverkan på konkurrenskraften och innovationen inom unionens försvarsindustri.
- (5) Fonden bör inte stödja ren grundforskning, som i stället bör stödjas genom andra program, men bör dock få omfatta försvarsrelaterad grundforskning som kan ligga till grund för att lösa erkända eller förväntade problem eller tillvarata möjligheter.
- (6) Fonden skulle kunna stödja åtgärder som omfattar både nya produkter och ny teknik samt uppgradering av befintliga produkter och befintlig teknik, där användning av de befintliga uppgifter som behövs för att genomföra uppgraderingen inte är föremål för någon begränsning av icke-associerade tredjeländer eller enheter i icke-associerade tredjeländer. Vid ansökan om unionsfinansiering bör de rättsliga enheterna vara skyldiga att lämna relevant information som styrker avsaknaden av begränsningar. Om sådan information saknas bör unionsfinansiering inte vara möjlig.
- (7) För att säkerställa att unionens och dess medlemsstaters internationella skyldigheter respekteras vid genomförandet av denna förordning bör åtgärder som rör produkter eller teknik som det enligt internationell rätt är förbjudet att använda, utveckla eller framställa inte finansieras genom fonden. I detta hänseende bör även stödberättigande för åtgärder avseende nya försvarsprodukter eller ny försvarsteknik, t.ex. sådana som är särskilt utformade för utförande av dödliga anfall utan någon mänsklig kontroll över besluten om insats, vara beroende av utvecklingen i internationell rätt.
- (8) Svårigheten att komma överens om krav för konsoliderad försvarskapacitet och gemensamma tekniska specifikationer eller standarder hämmar det gränsöverskridande samarbetet mellan medlemsstaterna och mellan rättsliga enheter som är etablerade i olika medlemsstater. Avsaknaden av sådana krav, specifikationer och standarder har medfört ökad uppsplittring av försvarssektorn, teknisk komplexitet, fördröjningar och kostnadsökningar samt minskad interoperabilitet. En överenskommelse om gemensamma tekniska specifikationer bör vara en

och tjänster av upphandlande myndigheter och enheter på försvars- och säkerhetsområdet (EUT L 216, 20.8.2009, s. 76).

förutsättning för åtgärder som omfattar en högre grad av teknisk mognad. Den verksamhet i medlemsstaterna som utmynnar i krav för gemensam försvarskapacitet och stödjande undersökningar samt åtgärder som syftar till att stödja utarbetandet av en gemensam definition av tekniska specifikationer eller standarder bör också kunna få stöd genom fonden.

- (9) Eftersom syftet med fonden är att främja konkurrenskraft och innovation inom unionens försvarsindustri genom stöd och komplement till samarbetsinriktad försvarsforskning och teknisk verksamhet samt att minska riskerna i utvecklingsfasen av samarbetsprojekt, bör forsknings- och utvecklingsåtgärder kopplade till en försvarsprodukt eller försvarsteknik kunna få stöd från fonden. Detta bör också gälla för uppgradering, inklusive interoperabilitet, av befintliga försvarsprodukter och befintlig försvarsteknik.
- (10) Eftersom syftet med fonden i synnerhet är att fördjupa samarbetet mellan rättsliga enheter och EU:s medlemsstater bör en åtgärd kunna finansieras endast om den genomförs genom samarbete mellan minst tre rättsliga enheter som är baserade i minst tre olika medlemsstater och/eller associerade länder. Minst tre av dessa stödberättigade rättsliga enheter som är etablerade i minst två olika medlemsstater och/eller associerade länder bör varken direkt eller indirekt stå under faktisk kontroll av samma enhet eller kontrollera varandra. För att öka samarbetet mellan medlemsstaterna bör fonden stödja gemensam förkommersiell upphandling.
- (11) I enlighet med [hänvisning som ska uppdateras på lämpligt sätt enligt det nya beslutet om utomeuropeiska länder och territorier: artikel 94 i rådets beslut 2013/755/EU⁷] ska enheter som är etablerade i utomeuropeiska länder och territorier kunna få finansiering enligt fondens regler och mål och eventuella arrangemang som är tillämpliga på den medlemsstat till vilken det utomeuropeiska landet eller territoriet är kopplat.
- (12) Eftersom fonden syftar till att öka konkurrenskraften, effektiviteten och oberoendet inom unionens försvarsindustri bör endast enheter som är etablerade i unionen eller associerade länder som inte kontrolleras av icke-associerade tredjeländer eller icke-associerade enheter i tredjeländer i princip kunna få stöd. För att säkerställa skyddet av väsentliga säkerhets- och försvarsintressen i unionen och dess medlemsstater bör dessutom infrastruktur, anläggningar, tillgångar och resurser som används av stödmottagarna och deras underleverantörer i de åtgärder som stöds genom fonden inte vara belägna inom icke-associerade tredjeländers territorier.
- (13) Om det är nödvändigt för att uppnå målen med åtgärden bör det under vissa omständigheter vara möjligt att medge undantag från principen att stödmottagarna och deras underleverantörer inte bör kontrolleras av icke-associerade tredjeländer eller icke-associerade enheter i tredjeländer. I detta avseende bör rättsliga enheter som är etablerade i unionen och som kontrolleras av ett icke-associerat tredjeland eller en icke-associerad enhet i ett tredjeland kunna vara stödberättigade, om det är relevant och om stränga villkor som rör unionens och dess medlemsstaters säkerhets- och försvarsintressen uppfylls. Deltagandet av sådana enheter bör inte stå i strid med fondens mål. De sökande bör tillhandahålla all relevant information om den infrastruktur och de anläggningar, tillgångar och resurser som ska användas i åtgärden.

⁷ Rådets beslut 2013/755/EU av den 25 november 2013 om associering av de utomeuropeiska länderna och territorierna med Europeiska unionen (ULT-beslutet), EUT L 344, 19.12.2013, s. 1.

- (14) Om ett konsortium vill delta i en stödberättigande åtgärd och unionens ekonomiska stöd ska lämnas i form av ett bidrag bör konsortiet utse en av sina medlemmar till samordnare och huvudsaklig kontaktpunkt.
- (15) Om en utvecklingsåtgärd som stöds genom fonden leds av en projektledare som utsetts av medlemsstaterna eller associerade länder, bör kommissionen informera projektledaren innan den verkställer utbetalningen till stödmottagaren så att projektledaren kan säkerställa att stödmottagarna håller tidsfristerna. Projektledaren skulle under vissa omständigheter kunna lämna sina synpunkter till kommissionen om framstegen med åtgärden så att kommissionen kan bekräfta huruvida villkoren för att verkställa utbetalningen är uppfyllda.
- (16) För att säkerställa att de finansierade åtgärderna är ekonomiskt bärkraftiga måste stödmottagarna visa att de kostnader för åtgärden som inte täcks av unionens finansiering täcks genom andra finansieringssätt.
- (17) Olika typer av finansiella lösningar bör stå till medlemsstaternas förfogande för gemensam utveckling och gemensamt förvärv av försvarskapacitet. Den finansverktygslåda som kommissionen har utarbetat bör tillhandahålla olika typer av lösningar som medlemsstaterna kan utnyttja för att hantera de finansieringsutmaningar som gemensam utveckling och upphandling innebär. Utnyttjandet av sådana finansiella lösningar skulle ytterligare kunna främja inledandet av gemensamma försvarsprojekt och effektivisera försvarsutgifterna, inklusive för projekt som stöds genom Europeiska försvarsfonden.
- (18) Med hänsyn till särdragen inom försvarsindustrin, där efterfrågan nästan enbart kommer från medlemsstaterna och de associerade länderna, vilka också kontrollerar alla inköp av försvarsrelaterade produkter och försvarsrelaterad teknik, inklusive export, fungerar försvarssektorn på ett unikt sätt som inte följer de konventionella regler och affärsmodeller som styr mer traditionella marknader. Industrin kan därför inte bedriva några omfattande egenfinansierade forsknings- och utvecklingsprojekt på försvarsområdet, och medlemsstaterna och de associerade länderna finansierar i regel alla kostnader för forskning och utveckling. I syfte att uppnå målen med fonden, särskilt att ge incitament till samarbete mellan företag från olika medlemsstater och associerade länder, med beaktande av försvarssektorns särdrag, bör upp till 100 % av de stödberättigande kostnaderna täckas för åtgärder som genomförs före fasen för utveckling av prototyper.
- (19) Prototypfasen är en fas av avgörande betydelse då medlemsstaterna eller de associerade länderna i regel fattar beslut om sin samlade investering och inleder inköpsprocessen för sina framtida försvarsprodukter eller sin framtida försvarsteknik. Detta är skälet till att medlemsstaterna och de associerade länderna i denna specifika fas kommer överens om de nödvändiga åtagandena, inklusive kostnadsdelning och äganderätt till projektet. För att säkerställa att deras åtaganden förblir trovärdiga bör unionens ekonomiska stöd genom fonden i regel inte överstiga 20 % av de stödberättigande kostnaderna.
- (20) För åtgärder efter prototypfasen bör finansiering med högst 80 % föreskrivas. Dessa åtgärder som ligger närmare den slutliga produkt- och teknikutformningen kan ändå medföra betydande kostnader.
- (21) Berörda parter inom försvarssektorn har särskilda indirekta kostnader, t.ex. kostnader för säkerhet. De är dessutom verksamma på en särskild marknad där de – utan efterfrågan från några köpare – inte kan få tillbaka kostnader för forskning och utveckling som inom den civila sektorn. Det är därför motiverat att medge en schablonsats på 25 % samt en möjlighet att på projektbasis ta ut indirekta kostnader som beräknas enligt stödmottagarnas vanliga bokföringsmetoder, om dessa metoder godtas av deras nationella myndigheter för jämförbara nationella finansieringsprogram, som har meddelats kommissionen. Den behöriga utanordnaren

bör i arbetsprogrammet eller i ansökningsomgången motivera sitt beslut att godta indirekta stödberättigande kostnader som överstiger schablonsatsen på 25 %.

- (22) I syfte att säkerställa att de finansierade åtgärderna främjar konkurrenskraft och innovation i den europeiska försvarsindustrin är det viktigt att medlemsstaterna redan avser att gemensamt handla upp slutprodukten eller använda tekniken, särskilt genom gemensam gränsöverskridande upphandling, där medlemsstaterna i synnerhet organiserar sina upphandlingsförfaranden gemensamt med hjälp av ett centralt upphandlingsorgan.
- (23) Innovation och teknisk utveckling inom unionens försvarsindustri bör främjas på ett sätt som är förenligt med unionens säkerhets- och försvarsintressen. Åtgärdens bidrag till dessa intressen och till de forsknings- och kapacitetsprioriteringar på försvarsområdet som medlemsstaterna gemensamt kommit överens om bör därför vara ett kriterium för tilldelning. Inom unionen kartläggs brister som rör gemensam forskning och kapacitet på försvarsområdet inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik, särskilt genom den överbryggande strategiska forskningsagendan och kapacitetsutvecklingsplanen. Andra unionsprocesser, såsom den samordnade årliga försvarsöversikten och det permanenta strukturerade samarbetet, kommer att stödja genomförandet av relevanta prioriteringar genom kartläggning och vidareutveckling av möjligheter till fördjupat samarbete i syfte att förverkliga EU:s ambitioner på säkerhets- och försvarsområdet. När så är lämpligt bör även hänsyn tas till regionala och internationella prioriteringar, inklusive inom ramen för Nato, om de är förenliga med unionens prioriteringar och inte hindrar någon medlemsstat eller något associerat land från att delta, och med beaktande av att onödigt överlappning bör undvikas.
- (24) Stödberättigande åtgärder som utformas inom ramen för det permanenta strukturerade samarbetet inom unionens institutionella ramverk bör säkerställa ett förstärkt och fortlöpande samarbete mellan rättsliga enheter i olika medlemsstater och därigenom direkt bidra till fondens mål. Om sådana projekt väljs ut bör de därför vara berättigade till en högre finansieringsgrad.
- (25) Kommissionen kommer att beakta övrig verksamhet som finansieras genom ramprogrammet Horisont Europa i syfte att undvika onödigt överlappning och säkerställa korsbefruktnings mellan civil forskning och forskning på försvarsområdet.
- (26) It-säkerhet och it-försvar blir allt större utmaningar, och kommissionen och unionens höga representant har framhållit behovet av att skapa synergieffekter mellan åtgärder som gäller it-försvar inom ramen för fonden och unionens initiativ för it-säkerhet, t.ex. sådana som togs upp i det gemensamma meddelandet om it-säkerhet. I synnerhet bör det europeiska industri-, teknik-, forsknings- och kompetenscentrum för it-säkerhet som ska inrättas sträva efter synergieffekter mellan it-säkerhet på det civila respektive det försvarsrelaterade området. Det skulle aktivt kunna stödja medlemsstaterna och andra relevanta aktörer genom rådgivning, utbyte av sakkunskap och underlättande av samverkan med avseende på projekt och åtgärder samt, på medlemsstaternas begäran, fungera som projektledare i förhållande till Europeiska försvarsfonden.
- (27) Ett integrerat tillvägagångssätt bör säkerställas genom att man sammanför verksamhet som omfattas av de förberedande åtgärder i den mening som avses i artikel [58.2 b] i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/... (nedan kallad *budgetförordningen*) på försvarsforskningens område som kommissionen inlett och det program för utveckling av den europeiska försvarsindustrin som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr ... i syfte att harmonisera villkoren för deltagandet, skapa en mer enhetlig uppsättning instrument samt öka de innovativa, kollaborativa och ekonomiska effekterna, samtidigt som onödigt överlappning och uppsplittring undviks. Med detta integrerade tillvägagångssätt skulle fonden också kunna bidra till ett bättre utnyttjande av resultaten från forskning på försvarsområdet, till att överbrygga klyftan mellan

forskning och utveckling med beaktande av försvarssektorns särdrag och till att främja all form av innovation, inklusive banbrytande innovation där eventuella misslyckanden bör godtas.

- (28) Fondens strategiska mål kommer också att uppnås med hjälp av finansieringsinstrument och budgetgarantier inom de olika delarna [...] av fonden InvestEU.
- (29) Det ekonomiska stödet bör användas till att hantera marknadsmisslyckanden eller icke-optimala investeringssituationer, på ett proportionellt sätt, och åtgärderna bör inte överlappa eller tränga ut privat finansiering eller snedvrida konkurrensen på den inre marknaden. Åtgärderna bör ha ett tydligt europeiskt mervärde.
- (30) Valet av finansieringstyper och genomförandemetoder inom ramen för denna förordning bör göras med hänsyn till i vilken utsträckning de kan leda till att målen med de särskilda åtgärderna kan förverkligas och resultat kan uppnås, särskilt med beaktande av kostnaderna för kontroller, den administrativa bördan och den förväntade risken för bristande efterlevnad. Detta bör inbegripa övervägande av användning av enhetsbelopp, schablonsatser och enhetskostnader samt finansiering som inte är kopplad till sådana kostnader som avses i [artikel 125.1] i budgetförordningen.
- (31) Kommissionen bör upprätta årliga eller fleråriga arbetsprogram i enlighet med målen för fonden. Kommissionen bör vid upprättandet av arbetsprogrammet biträdas av en kommitté med företrädare för medlemsstaterna. I syfte att dra nytta av sin expertkunskap inom försvarssektorn kommer Europeiska försvarsbyrån att få status som observatör i kommittén. Med hänsyn till särdragen på försvarsområdet bör även Europeiska utrikestjänsten bistå kommittén med företrädare för medlemsstaterna.
- (32) I syfte att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter med avseende på antagandet av arbetsprogrammet och tilldelningen av medel till de utvecklingsåtgärder som väljs ut. Vid genomförandet av utvecklingsåtgärder bör försvarssektorns särdrag beaktas, särskilt medlemsstaternas och/eller de associerade ländernas ansvar för planeringen och inköpsprocessen. Dessa genomförandebefogenheter bör utövas i enlighet med [Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011]⁸.
- (33) I syfte att stödja en öppen inre marknad bör gränsöverskridande små och medelstora företag och medelstora börsnoterade företag uppmuntras att delta, antingen som medlemmar i konsortier eller som underleverantörer.
- (34) Kommissionen bör sträva efter att upprätthålla en dialog med medlemsstaterna och näringslivet i syfte att säkerställa fondens framgång.
- (35) I denna förordning fastställs en finansieringsram för Europeiska försvarsfonden som ska utgöra det särskilda referensbeloppet, i den mening som avses i [det nya interinstitutionella avtalet] mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin, samarbete i

⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

budgetfrågor och sund ekonomisk förvaltning,⁹ för Europaparlamentet och rådet under det årliga budgetförfarandet.

- (36) Om inte annat anges är budgetförordningen tillämplig på fonden. I den förordningen fastställs bestämmelser för genomförandet av unionens budget, inklusive regler om bidrag, priser, upphandling, ekonomiskt stöd, finansieringsinstrument och budgetgarantier.
- (37) De övergripande finansiella regler som antas av Europaparlamentet och rådet på grundval av artikel 322 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt är tillämpliga på denna förordning. Dessa regler fastställs i budgetförordningen och reglerar särskilt förfarandet för upprättande och genomförande av budgeten genom bidrag, upphandling, priser och indirekt genomförande, och föreskriver kontroller av finansiella aktörers ansvar. De regler som antas på grundval av artikel 322 i EUF-fördraget rör också skyddet av unionens budget i händelse av allmänna brister i medlemsstaternas efterlevnad av rättsstatsprincipen, eftersom iakttagandet av rättsstatsprincipen är en grundförutsättning för sund ekonomisk förvaltning och effektiv EU-finansiering.
- (38) I enlighet med budgetförordningen, Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013¹⁰, rådets förordning (Euratom, EG) nr 2988/95¹¹, rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96¹² och rådets förordning (EU) 2017/1939¹³ ska unionens ekonomiska intressen skyddas genom proportionella åtgärder, bland annat genom förebyggande, upptäckt och utredning av oriktigheter och bedrägerier, återkrav av belopp som gått förlorade, betalats ut på felaktiga grunder eller använts felaktigt och, i tillämpliga fall, genom administrativa sanktioner. I enlighet med förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 och förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 får Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) utföra administrativa utredningar, inbegripet kontroller och inspektioner på plats, i syfte att fastställa om det har förekommit bedrägeri, korruption eller annan olaglig verksamhet som påverkar unionens ekonomiska intressen. I enlighet med förordning (EU) 2017/1939 får Europeiska åklagarmyndigheten i överensstämmelse med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371¹⁴ utreda och lagföra bedrägeri och annan olaglig verksamhet som påverkar unionens ekonomiska intressen. I enlighet med budgetförordningen är varje person eller enhet som tar emot medel från unionen skyldig att fullt ut samarbeta för att skydda unionens ekonomiska intressen, ge kommissionen, Olaf, Europeiska åklagarmyndigheten och Europeiska revisionsrätten alla rättigheter och all tillgång som behövs och säkerställa att tredjeparter som är involverade i förvaltningen av medel från unionen beviljar motsvarande rättigheter.

⁹ Hänvisning som ska uppdateras: EUT C 373, 20.12.2013, s. 1. Avtalet finns på följande webbplats: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.ENG&toc=OJ:C:2013:373:TOC

¹⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999 (EUT L 248, 18.9.2013, s. 1).

¹¹ Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen (EGT L 312, 23.12.1995, s. 1).

¹² Rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter (EGT L 292, 15.11.1996, s. 2).

¹³ Rådets förordning (EU) 2017/1939 av den 12 oktober 2017 om genomförande av fördjupat samarbete om inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten (EUT L 283, 31.10.2017, s. 1).

¹⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 av den 5 juli 2017 om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot unionens finansiella intressen (EUT L 198, 28.7.2017, s. 29).

- (39) Tredjeländer som är medlemmar i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) får delta i unionens program inom ramen för det samarbete som inrättas genom EES-avtalet, varvid programmets genomförande följer ett beslut enligt det avtalet. En särskild bestämmelse bör införas i denna förordning för att bevilja de rättigheter och det tillträde som krävs för att den behöriga utanordnaren, Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och Europeiska revisionsrätten ska kunna utöva sina respektive befogenheter på ett heltäckande sätt.
- (40) I enlighet med punkterna 22 och 23 i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning ska denna förordning utvärderas på grundval av information som samlas in genom särskilda krav på övervakning, samtidigt som överreglering och administrativa bördor undviks, särskilt för medlemsstaterna. Dessa krav kan i förekommande fall innefatta mätbara indikatorer som tjänar som grund för utvärderingen av förordningens praktiska effekter. Kommissionen bör göra en interimsvärdering senast fyra år efter det att fonden börjar genomföras samt en slutlig utvärdering vid slutet av perioden för genomförandet av fonden, där den granskar den finansiella verksamheten med avseende på det ekonomiska utfallet och, i den mån det är möjligt vid den tidpunkten, resultaten och genomslaget. Denna rapport bör också innehålla en analys av de små och medelstora företagens och de medelstora börsnoterade företagens gränsöverskridande deltagande i projekt som stöds genom fonden samt deras deltagande i den globala värdekedjan. Kommissionen bör även få föreslå ändringar av denna förordning i syfte att vidta åtgärder som rör eventuell utveckling under den tid då fonden genomförs.
- (41) Denna fond kommer att bidra till att integrera klimatåtgärder i unionens politik och till att uppnå det övergripande målet att 25 % av utgifterna i EU-budgeten ska bidra till klimatmålen, vilket återspeglar vikten av att bekämpa klimatförändringarna i linje med unionens åtagande att genomföra Parisavtalet och uppnå FN:s mål för hållbar utveckling. Relevanta åtgärder kommer att fastställas under förberedelserna och genomförandet av fonden och på nytt bedömas i samband med halvtidsutvärderingen av fonden.
- (42) Eftersom fonden enbart stöder forsknings- och utvecklingsfaserna när det gäller försvarsprodukter och försvarsteknik bör unionen i princip inte ha äganderätt eller immateriella rättigheter när det gäller de produkter eller den teknik som de finansierade åtgärderna utmynnar i, såvida inte unionens bidrag ges genom upphandling. När det gäller forskningsåtgärder bör dock intresserade medlemsstater och associerade länder ha möjlighet att utnyttja resultaten av de finansierade åtgärderna och att delta i gemensam uppföljande utveckling, och därför bör undantag från den principen medges.
- (43) Unionens ekonomiska stöd bör inte påverka överföringen av försvarsrelaterade produkter inom unionen i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/43/EG¹⁵ och inte heller exporten av produkter, utrustning eller teknik.
- (44) Användning av känslig bakgrundsinformation eller obehöriga personers tillgång till känsliga resultat som genereras genom forskningsprojekten kan leda till negativa konsekvenser för unionens eller en eller flera medlemsstaters intressen. Hanteringen av konfidentiella uppgifter och säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter bör därför regleras av all relevant unionsrätt,

¹⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/43/EG av den 6 maj 2009 om förenkling av villkoren för överföring av försvarsrelaterade produkter inom gemenskapen (EUT L 146, 10.6.2009, s. 1).

inbegripet institutionernas interna regler såsom kommissionens beslut (EU, Euratom) 2015/444¹⁶.

- (45) I syfte att kunna komplettera eller ändra effektkedjeindikatorerna, om det anses nödvändigt, bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt tilldelas kommissionen. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.
- (46) Kommissionen bör förvalta fonden med vederbörlig hänsyn till kraven på sekretess och säkerhet, särskilt i fråga om säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och känsliga uppgifter.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

¹⁶ Kommissionens beslut (EU, Euratom) 2015/444 av den 13 mars 2015 om säkerhetsbestämmelser för skydd av säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter (EUT L 72, 17.3.2015, s. 53).

AVDELNING I

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER FÖR FORSKNING OCH UTVECKLING

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1 *Syfte*

Genom denna förordning inrättas Europeiska försvarsfonden (nedan kallad *fonden*).

I förordningen fastställs målen för fonden, budgeten för perioden 2021–2027, formerna för unionsfinansiering och reglerna för tillhandahållande av sådan finansiering.

Artikel 2 *Definitioner*

I denna förordning gäller följande definitioner:

- (1) *blandfinansieringsinsats*: åtgärder som stöds genom EU-budgeten, inbegripet blandfinansieringsinstrument i enlighet med artikel 2.6 i budgetförordningen, i vilka icke-återbetalningspliktiga former av stöd och/eller finansieringsinstrument från EU-budgeten sammanförs med återbetalningspliktiga former av stöd från institut för utvecklingsfinansiering eller andra offentliga finansinstitut, kommersiella finansinstitut och investerare.
- (2) *kontroll*: förmågan att utöva ett avgörande inflytande på en rättslig enhet, antingen direkt eller indirekt via en eller flera andra rättsliga enheter.
- (3) *utvecklingsåtgärd*: åtgärd som består främst av försvarsinriktad verksamhet i utvecklingsfasen och som omfattar nya produkter eller ny teknik eller uppgraderingar av befintliga produkter och befintlig teknik, med undantag av produktion eller användning av vapen.
- (4) *banbrytande försvarsteknik*: teknik vars tillämpning på ett genomgripande sätt kan förändra koncepten och genomförandet när det gäller försvarsfrågor.
- (5) *strukturer för verkställande ledning*: ett eller flera organ som har utsetts i enlighet med nationell rätt och som har mandat att fastställa den rättsliga enhetens strategi, mål och allmänna inriktning samt kontrollera och övervaka ledningens beslutsfattande.
- (6) *rättslig enhet*: en fysisk person eller en juridisk person som inrättats och erkänts som sådan enligt nationell rätt, unionsrätt eller internationell rätt, som har ställning som juridisk person och som för egen räkning kan utöva rättigheter och ha skyldigheter, eller en enhet som inte är en juridisk person, i enlighet med artikel [197.2 c] i budgetförordningen.

- (7) *medelstort börsnoterat företag*: företag som inte är mikroföretag eller små eller medelstora företag enligt definitionen i kommissionens rekommendation 2003/361/EG¹⁷ och som har högst 3 000 anställda, där personalens storlek beräknas i enlighet med artiklarna 3, 4, 5 och 6 i avdelning I i bilagan till den rekommendationen.
- (8) *förkommersiell upphandling*: upphandling av forsknings- och utvecklingstjänster som innebär delning av risker och fördelar på marknadsvillkor och konkurrenspräglad utveckling i faser, där upphandlade forsknings- och utvecklingstjänster tydligt åtskiljs från introduktionen av slutprodukter i kommersiella mängder.
- (9) *projektledare*: upphandlande myndighet som är etablerad i en medlemsstat eller i ett associerat land och som inrättats av en medlemsstat eller ett associerat land eller en grupp av medlemsstater och/eller associerade länder för att hantera multinationella vapenprojekt på ett permanent sätt eller efter behov.
- (10) *mottagare*: rättslig enhet som erhåller stöd inom ramen för denna fond.
- (11) *forskningsåtgärd*: åtgärd i form av forskningsverksamhet som enbart inriktas på militära tillämpningar.
- (12) *resultat*: alla konkreta eller immateriella resultat av åtgärden, t.ex. data, kunskap eller information, oavsett form eller typ och oavsett om de kan skyddas eller ej, samt alla tillhörande rättigheter, inbegripet immateriella rättigheter.
- (13) *särskild rapport*: en specifik produkt av en forskningsåtgärd som sammanfattar dess resultat och som tillhandahåller omfattande information om de grundläggande principerna, målen, de faktiska resultaten, de grundläggande egenskaperna, de utförda testerna, de eventuella fördelarna, de eventuella militära tillämpningarna och det förväntade utnyttjandet av forskningen.
- (14) *systemprototyp*: modell av en produkt eller teknik som kan visa prestanda i driftsmiljö.
- (15) *tredjeland*: land som inte är medlem i unionen.
- (16) *icke-associerat tredjeland*: tredjeland som inte är ett associerat land enligt artikel 5.
- (17) *enhet i ett icke-associerat tredjeland*: rättslig enhet som är etablerad i ett icke-associerat tredjeland eller som har dess strukturer för verkställande ledning i ett icke-associerat tredjeland.

Artikel 3 *Fondens mål*

1. Fondens allmänna mål är att främja konkurrenskraften, effektiviteten och innovationsförmågan inom den europeiska försvarsindustrin genom att stödja gemensamma insatser och gränsöverskridande samarbete mellan rättsliga enheter inom hela unionen, inklusive små och medelstora företag samt medelstora börsnoterade företag, och att främja ett bättre utnyttjande av de industriella möjligheter som skapas genom innovation, forskning och teknisk utveckling i varje skede av den industriella livscykeln, något som bidrar till unionens

¹⁷ Kommissionens rekommendation 2003/361/EG av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (EUT L 124, 20.5.2003, s. 36).

strategiska oberoende. Fonden bör också bidra till unionens handlingsfrihet och dess oberoende, särskilt när det gäller teknik och näringsliv.

2. Fonden ska ha följande särskilda mål:

- (a) Stödja de projekt för forskningssamverkan som avsevärt skulle kunna öka resultaten för framtida kapacitet, vilket syftar till att maximera innovation och införa nya försvarsprodukter och ny försvarsteknik, inklusive banbrytande försvarsprodukter och försvarsteknik.
- (b) Stödja gemensamma utvecklingsprojekt när det gäller försvarsprodukter och försvarsteknik i enlighet med de kapacitetsutvecklingsprioriteringar som medlemsstaterna enats om inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och på så sätt öka effektiviteten i fråga om försvarsutgifterna inom unionen, uppnå större stordriftsfördelar, minska risken för onödig överlappning och därmed minska splittringen avseende försvarsprodukter och försvarsteknik i hela unionen. I slutändan kommer fonden att leda till större interoperabilitet mellan medlemsstaternas kapacitet.

Artikel 4

Budget

- 1. Finansieringsramen för genomförandet av Europeiska försvarsfonden för perioden 2021–2027 ska vara 13 000 000 000 EUR i löpande priser.
- 2. Den vägledande fördelningen av det belopp som anges i punkt 1 ska vara följande:
 - (a) Högst 4 100 000 000 EUR för forskningsåtgärder.
 - (b) Högst 8 900 000 000 EUR för utvecklingsåtgärder.
- 3. Det belopp som anges i punkt 1 får användas för tekniskt och administrativt bistånd för genomförandet av fonden, såsom förberedelser, övervakning, kontroll, revision och utvärdering, inklusive centrala informationstekniska system.
- 4. Högst 5 % av den finansieringsram som avses i punkt 1 ska avsättas för att stödja banbrytande försvarsteknik.
- 5. Medel som tilldelas medlemsstaterna inom ramen för delad förvaltning får på deras begäran överföras till fonden. Kommissionen ska förvalta dessa medel direkt i enlighet med artikel [62.1 a] i budgetförordningen. Där så är möjligt ska dessa medel användas till förmån för den berörda medlemsstaten.

Artikel 5

Associerade länder

Fonden ska kunna utnyttjas av de medlemmar i Europeiska frihandelssammanslutningen (Efta) som är medlemmar i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) i enlighet med villkoren i EES-avtalet.

Artikel 6

Stöd till banbrytande försvarsteknik

- 1. Kommissionen ska tilldela medel genom öppna och offentliga samråd om de insatsområden som fastställs i arbetsprogrammen.

2. Kommissionen får hitta den lämpligaste formen för att finansiera innovativa lösningar från fall till fall.

Artikel 7

Etik

1. Åtgärder som genomförs inom ramen för fonden ska följa etiska principer och relevant nationell och internationell lagstiftning samt unionslagstiftning.
2. Förslag ska granskas systematiskt för att fastställa vilka åtgärder som innebär komplicerade och allvarliga etiska frågor och överlämna dem för etisk bedömning. Etiska kontroller och bedömningar ska genomföras av kommissionen med hjälp av experter på försvarsetik. Kommissionen ska i största möjliga utsträckning säkerställa insyn i de etiska förfarandena.
3. De enheter som deltar i åtgärden ska införskaffa alla godkännanden eller andra obligatoriska handlingar från relevanta nationella och lokala etikkommittéer eller andra organ, t.ex. dataskyddsmyndigheter, innan den berörda verksamheten inleds. Dessa handlingar ska arkiveras och tillhandahållas kommissionen.
4. Om så är lämpligt ska etiska kontroller utföras av kommissionen under genomförandet av åtgärden. För allvarliga eller komplicerade etiska frågor ska kontrollerna utföras av kommissionen med hjälp av experter på försvarsetik.
5. Åtgärder som inte är etiskt godtagbara kan uteslutas eller avslutas när som helst.

KAPITEL II FINANSIELLA BESTÄMMELSER

Artikel 8

Genomförande och former för EU-finansiering

1. Fonden ska genomföras genom direkt förvaltning i enlighet med budgetförordningen.
2. Fonden får tillhandahålla finansiering i alla de former som anges i budgetförordningen, särskilt bidrag, priser och upphandling. Den får också tillhandahålla finansiering i form av finansieringsinstrument inom blandfinansieringsinsatser.

Artikel 9

Kumulativ, kompletterande och kombinerad finansiering

1. En åtgärd som har fått bidrag från något annat unionsprogram får också erhålla bidrag genom fonden, under förutsättning att bidragen inte täcker samma kostnader. Bestämmelserna för varje bidragande unionsprogram/fond ska tillämpas för dess respektive bidrag till åtgärden. Den kumulativa finansieringen får inte överstiga de totala stödberättigande kostnaderna för åtgärden och stödet från de olika unionsprogrammen får beräknas proportionellt i enlighet med de dokument som anger villkoren för stödet.
2. Åtgärder som certifierats med en spetskompetensstämpel, eller som uppfyller följande kumulativa, jämförande villkor, som innebär att
 - (a) de har utvärderats i en ansökningsomgång inom ramen för fonden,
 - (b) de uppfyller minimikvalitetskraven i den ansökningsomgången,

- (c) de inte får finansieras inom ramen för den ansökningsomgången på grund av budgetbegränsningar,

får erhålla stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska socialfonden eller Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, i enlighet med artikel [65].5 i förordning (EU) XX [förordningen om gemensamma bestämmelser] och artikel [8] i förordning (EU) XX [finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken], förutsatt att åtgärderna är förenliga med målen för programmet i fråga. Bestämmelserna för den fond som ger stöd ska tillämpas.

KAPITEL III

BIDRAG

Artikel 10 *Stödberättigade enheter*

1. Sökande och deras underleverantörer ska vara stödberättigade förutsatt att de är etablerade i unionen eller i ett associerat land, har sina strukturer för verkställande ledning i unionen eller i ett associerat land och inte kontrolleras av ett icke-associerat tredjeland eller av en enhet i ett icke-associerat tredjeland.
2. Genom undantag från punkt 1 får en sökande som är etablerad i unionen eller i ett associerat land och kontrolleras av ett icke-associerat tredjeland eller en enhet i ett icke-associerat tredjeland vara stödberättigad om detta är nödvändigt för att uppnå målen med åtgärden och förutsatt att dess deltagande inte kommer att äventyra unionens och dess medlemsstaters säkerhetsintressen. För att säkerställa skyddet av unionens och dess medlemsstaters säkerhetsintressen ska det i ansökningsomgången krävas att sökanden lämnar följande uppgifter som särskilt visar att
 - (a) kontrollen över sökanden inte kommer att utövas på ett sätt som begränsar dess förmåga att utföra och genomföra åtgärden,
 - (b) tillgången för de icke-associerade tredjeländerna eller enheterna i de icke-associerade tredjeländerna till säkerhetsskyddsklassificerade och känsliga men inte säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som rör åtgärden kommer att förhindras, och att de personer som deltar i åtgärden kommer att ha genomgått nationell säkerhetsprövning som har utfärdats av en medlemsstat eller ett associerat land,
 - (c) resultaten av åtgärden stannar hos stödmottagaren och inte blir föremål för kontroll eller begränsningar som utförs av icke-associerade tredjeländer eller andra enheter i icke-associerade i tredjeländer under åtgärden och under en viss tid efter dess slutförande.
3. All infrastruktur och utrustning samt alla tillgångar och resurser som används i samband med de åtgärder som finansieras inom ramen för fonden ska vara belägen eller belägna på unionens eller de associerade ländernas territorium. När stödmottagarna och deras underleverantörer genomför en stödberättigande åtgärd ska de dessutom bara samarbeta med

rättsliga enheter som är etablerade i unionen eller i ett associerat land och som inte kontrolleras av icke-associerade tredjeländer eller enheter i icke-associerade tredjeländer.

4. Genom undantag från punkt 3 får de stödmottagare och underleverantörer som deltar i åtgärden använda sin infrastruktur samt sina tillgångar, anläggningar och resurser som är belägna eller förvaras på ett icke-associerat tredjeland territorium, om det är nödvändigt för att uppnå målen för en åtgärd och förutsatt att det inte äventyrar säkerheten för unionen och dess medlemsstater. Enligt samma villkor får stödmottagare och deras underleverantörer när de utför en stödberättigande insats samarbeta med en enhet som är etablerad i ett icke-associerat tredjeland. Kostnaderna för användning av sådan infrastruktur, för sådana anläggningar, tillgångar eller resurser och för sådant samarbete ska inte vara stödberättigande inom ramen för fonden.
5. För att säkerställa skyddet av unionens och dess medlemsstaters säkerhetsintressen ska meddelandet om ansökningsomgång eller bidragsavtal fastställa ytterligare villkor. Dessa villkor ska särskilt gälla bestämmelserna om äganderätt till resultaten av åtgärden samt tillgång till säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och känsliga men inte säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och till garantier för funktionssäkerheten.
6. Sökandena ska lämna all relevant information som behövs för bedömningen av kriterierna för stödberättigande och de villkor som avses i punkterna 1–4.
7. Ansökningar som kräver kontroller enligt punkt 2 eller punkt 4 får endast lämnas in efter överenskommelse med den medlemsstat eller det associerade land där den sökande är etablerad.
8. Om det under genomförandet av en åtgärd sker förändringar som skulle kunna leda till tvivel huruvida dessa kriterier och villkor är uppfyllda, ska stödmottagaren informera kommissionen, som ska bedöma huruvida dessa kriterier och villkor fortfarande är uppfyllda och bedöma den eventuella inverkan på finansieringen av åtgärden.
9. Vid tillämpningen av denna artikel avses med underleverantörer de underleverantörer som har ett direkt avtalsförhållande med en stödmottagare, andra underleverantörer som tilldelas minst 10 % av de totala stödberättigande kostnaderna för åtgärden och underleverantörer som får kräva tillgång till säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter enligt kommissionens beslut (EU, Euratom) 2015/444 för att genomföra åtgärden.

Artikel 11

Stödberättigande åtgärder

1. Endast åtgärder som genomför de mål som avses i artikel 3 ska berättiga till finansiering.
2. Fonden ska stödja de åtgärder som omfattar både nya produkter och ny teknik samt uppgraderingar av befintliga produkter och befintlig teknik, där användning av de befintliga uppgifter som behövs för att genomföra uppgraderingen inte direkt eller indirekt är föremål för en begränsning från icke-associerade tredjeländer eller enheter i icke-associerade tredjeländer.
3. En stödberättigande åtgärd ska avse en eller flera av följande punkter:
 - (a) Verksamhet som syftar till att skapa, stödja och stärka ny kunskap och försvarsteknik som kan få betydande inverkan på försvarsområdet.
 - (b) Verksamhet som syftar till att öka interoperabilitet och motståndskraft, inklusive säker produktion och säkert utbyte av uppgifter, sätta sig in i kritisk försvarsteknik, stärka funktionssäkerheten eller göra det möjligt att på ett ändamålsenligt sätt utnyttja resultaten för försvarsprodukter och försvarsteknik.

- (c) Studier, såsom genomförbarhetsstudier, för att undersöka genomförbarheten när det gäller ny eller bättre teknik, nya eller bättre produkter, processer, tjänster eller lösningar eller ny och bättre statistik om försvarsindustrin och projekt för att hantera insamling av uppgifter.
 - (d) Utformning av en försvarsprodukt, en materiell eller immateriell komponent eller materiell eller immateriell teknik samt fastställande av tekniska specifikationer utifrån vilka en sådan utformning har utvecklats, vilket får inbegripa partiella provningar för riskminskning i en industriell eller representativ miljö.
 - (e) Utveckling av en modell av en försvarsprodukt, en materiell eller immateriell komponent eller materiell eller immateriell teknik, som kan visa delens prestanda i driftsmiljö (systemprototyp).
 - (f) Provning av en försvarsprodukt, en materiell eller immateriell komponent eller materiell eller immateriell teknik.
 - (g) Kvalificering av en försvarsprodukt, en materiell eller immateriell komponent eller materiell eller immateriell teknik. Kvalificering är hela det förfarande som påvisar att utformningen av en försvarsprodukt, en materiell eller immateriell komponent eller materiell eller immateriell teknik uppfyller de angivna kraven. Detta förfarande tillhandahåller objektiva bevis på att särskilda krav för en utformning har uppfyllts.
 - (h) Certifiering av en försvarsprodukt, en materiell eller immateriell komponent eller materiell eller immateriell teknik. Certifiering är ett förfarande enligt vilket en nationell myndighet intygar att försvarsprodukten, den materiella eller immateriella komponenten eller den materiella eller immateriella tekniken överensstämmer med de tillämpliga bestämmelserna.
 - (i) Utveckling av teknik eller tillgångar som ökar effektiviteten under hela livscykeln för försvarsprodukter och försvarsteknik.
 - (j) Spridningsverksamhet, nätverksbyggande och medvetandehöjande verksamhet.
4. Såvida inte annat föreskrivs i det arbetsprogram som avses i artikel 27, ska åtgärden genomföras i samarbete mellan minst tre rättsliga enheter som är etablerade i minst tre olika medlemsstater och/eller associerade länder. Minst tre av dessa stödberättigade enheter som är etablerade i minst två medlemsstater och/eller associerade länder ska under hela genomförandet av åtgärden varken direkt eller indirekt stå under faktisk kontroll av samma enhet eller kontrollera varandra.
 5. Punkt 4 ska inte tillämpas för de åtgärder som avses i punkt 3 c och j och de åtgärder som avses i artikel 6.
 6. Åtgärder för utveckling av produkter och teknik, vars användning, utveckling eller produktion är förbjuden enligt tillämplig internationell rätt ska inte vara stödberättigande.

Artikel 12

Urvals- och tilldelningsförfarande

1. Bidrag får beviljas utan en ansökningsomgång till de rättsliga enheter som fastställs i arbetsprogrammen i enlighet med artikel [195 e] i budgetförordningen.
2. Kommissionen ska efter varje ansökningsomgång eller efter tillämpning av artikel [195 e] i budgetförordningen tilldela finansiering för utvalda åtgärder.

3. Vid tilldelning av finansiering för utvecklingsåtgärder ska kommissionen vidta åtgärder genom genomförandeakter i enlighet med det förfarande som avses i artikel 28.2.

Artikel 13 *Tilldelningskriterier*

1. Varje förslag ska bedömas på grundval av följande kriterier:
 - (a) Bidrag till spetskompetens eller eventuella banbrytande händelser på försvarsområdet, särskilt genom att det visar sig att de förväntade resultaten av den föreslagna åtgärden innebär avsevärda fördelar jämfört med befintliga produkter eller befintlig teknik.
 - (b) Bidrag till innovation och teknisk utveckling inom den europeiska försvarsindustrin, särskilt genom att det visar sig att den föreslagna åtgärden inbegriper banbrytande eller nya koncept och strategier, nya lovande framtida tekniska förbättringar eller tillämpning av teknik eller koncept som inte tillämpats tidigare i försvarssektorn.
 - (c) Bidrag till den europeiska försvarsindustrins konkurrenskraft, särskilt genom att nya marknadsmöjligheter skapas och företags tillväxt påskyndas i hela unionen.
 - (d) Bidrag till säkerhets- och försvarsintressen i unionen i enlighet med de prioriteringar som avses i artikel 3.2 och, om så är lämpligt, regionala och internationella samarbetsavtal.
 - (e) Bidrag till att skapa nytt gränsöverskridande samarbete mellan rättsliga enheter, särskilt för små och medelstora företag som är etablerade i andra medlemsstater och/eller i associerade länder än dem där de enheter i konsortiet som inte är små och medelstora företag är etablerade.
 - (f) Kvaliteten på och effektiviteten hos genomförandet av åtgärden.
2. Enligt punkt 1 d får regionala och internationella prioriteringar beaktas, särskilt för att undvika onödigt överlappning, förutsatt att de uppfyller unionens säkerhets- och försvarsintressen och inte hindrar någon medlemsstat från att delta.

Artikel 14 *Samfinansieringssats*

1. Fonden kan finansiera upp till 100 % av de stödberättigande kostnaderna för en åtgärd utan att det påverkar tillämpningen av samfinansieringsprincipen.
2. Genom ett undantag från punkt 1 gäller följande:
 - (a) För de åtgärder som avses i artikel 11.3 e ska det ekonomiska stödet från fonden inte överstiga 20 % av de stödberättigande kostnaderna för åtgärden.
 - (b) För de åtgärder som avses i artikel 11.3 f–h ska det ekonomiska stödet från fonden inte överstiga 80 % av de stödberättigande kostnaderna för åtgärden.
3. För utvecklingsåtgärder ska finansieringssatsen höjas i följande fall:
 - (a) För en åtgärd som utvecklas inom ramen för det permanenta strukturerade samarbetet som inrättas genom rådets beslut (Gusp) 2017/2315 av den 11 december 2017 får finansieringssatsen höjas med ytterligare 10 procentenheter.
 - (b) För ett konsortium ska finansieringssatsen höjas med de procentenheter som motsvarar procentandelen av de totala stödberättigande kostnaderna som avsätts till de små och

medelstora företag som är etablerade i en annan medlemsstat eller i ett annat associerat land än där konsortiets medlemmar som inte är små eller medelstora företag är etablerade.

- (c) För ett konsortium ska finansieringssatsen höjas med de procentenheter som motsvarar en fjärdedel av procentandelen av de totala stödberättigande kostnaderna som avsätts till de medelstora börsnoterade företag som är etablerade i en annan medlemsstat eller i ett annat associerat land än där konsortiets övriga medlemmar som inte är små eller medelstora företag eller medelstora börsnoterade företag är etablerade.
- (d) Den totala ökningen av finansieringssatsen för en åtgärd får inte överstiga 30 procentenheter.

Artikel 15 *Finansiell kapacitet*

Genom undantag från artikel 198 i budgetförordningen gäller följande:

- (a) Endast samordnarens finansiella kapacitet ska kontrolleras och endast om den begärda finansieringen från unionen är lika med eller större än 500 000 EUR. Om det finns skäl att betvivla den finansiella kapaciteten ska kommissionen även kontrollera den finansiella kapaciteten hos andra sökande eller de samordnare som ligger under det tröskelvärde som avses i första meningen.
- (b) Den finansiella kapaciteten ska inte kontrolleras när det gäller rättsliga enheter vars livskraft garanteras av en medlemsstat och inte heller när det gäller universitet.
- (c) Om den finansiella kapaciteten garanteras strukturellt av en annan rättslig enhet ska dennas finansiella kapacitet kontrolleras.

Artikel 16 *Indirekta kostnader*

- 1. Indirekta stödberättigande kostnader ska fastställas genom tillämpning av en schablonsats på 25 % av de totala direkta stödberättigande kostnaderna, med undantag av de direkta stödberättigande kostnaderna för underentreprenad, finansiellt stöd till tredje part och alla enhetskostnader eller enhetsbelopp som inbegriper indirekta kostnader.
- 2. Om så är lämpligt får indirekta stödberättigande kostnader som går utöver schablonsatsen på 25 % fastställas i enlighet med stödmottagarens vanliga metoder för kostnadsredovisning på grundval av faktiska indirekta kostnader, förutsatt att dessa metoder för kostnadsredovisning godtas av de nationella myndigheterna när det gäller jämförbara finansieringssystem i enlighet med artikel [185] i budgetförordningen och meddelas kommissionen.

Artikel 17 *Användning av enhetsbelopp eller bidrag som inte är kopplade till kostnader*

- 1. För bidrag som beviljas för de åtgärder som avses i artikel 11.3 e och andra åtgärder där medlemsstater och/eller associerade länder finansierar större delen av budgeten får kommissionen använda
 - (a) ett bidrag som inte är kopplat till de kostnader som avses i artikel [180.3] i budgetförordningen och som grundar sig på uppnådda resultat, som mäts i förhållande till tidigare uppsatta delmål eller genom resultatindikatorer, eller

- (b) ett enhetsbelopp som avses i artikel [182] i budgetförordningen och som grundar sig på den preliminära budgeten för den åtgärd som redan godkänts av de nationella myndigheterna i de samfinansierande medlemsstaterna och associerade länderna.
2. Indirekta kostnader ska inkluderas i enhetsbeloppet.

Artikel 18
Förkommersiell upphandling

1. Unionen får stödja förkommersiell upphandling genom att bevilja bidrag till upphandlande myndigheter eller upphandlande enheter, såsom fastställs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU¹⁸, 2014/25/EU¹⁹ och 2009/81/EC²⁰, som gemensamt upphandlar forskning och utveckling avseende skyddstjänster eller samordnar sina upphandlingsförfaranden.
2. Upphandlingsförfarandena
- (a) ska vara i linje med bestämmelserna i denna förordning,
 - (b) får tillåta att flera kontrakt beviljas genom samma förfarande (flera leverantörer),
 - (c) ska föreskriva tilldelning av kontrakt till den eller de anbudsgivare som har det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

Artikel 19
Garantifond

Bidrag till ett ömsesidigt försäkringssystem får täcka risken i samband med återbetalning av belopp från mottagarnas sida och ska uppfattas som en tillräcklig garanti enligt budgetförordningen. Bestämmelserna i [artikel X i] förordning XXX [den förordning som efterträder förordningen om garantifonden] ska tillämpas.

KAPITEL IV
ANDRA FORMER FÖR UNIONSFINANSIERING

¹⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 65).

¹⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/25/EU av den 26 februari 2014 om upphandling av enheter som är verksamma på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster och upphävande av direktiv 2004/17/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 243).

²⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/81/EG av den 13 juli 2009 om samordning av förfarandena vid tilldelning av vissa kontrakt för byggtreprenader, varor och tjänster av upphandlande myndigheter och enheter på försvars- och säkerhetsområdet och om ändring av direktiven 2004/17/EG och 2004/18/EG (EUT L 216, 20.8.2009, s. 76).

Artikel 20
Villkor för stödberättigande avseende upphandling och priser

Kommissionen ska fastställa nödvändiga villkor för stödberättigande som är tillämpliga för de upphandlingar eller priser som finansieras av fonden, om så är nödvändigt för att skydda väsentliga säkerhetsintressen i unionen och dess medlemsstater. Särskild hänsyn ska i detta syfte tas till behovet av att mottagarna är etablerade i unionen eller i associerade länder, kan åta sig att genomföra all relevant verksamhet inom unionen och inte i praktiken kontrolleras av icke-associerade tredjeländer eller enheter i icke-associerade tredjeländer. Dessa villkor ska innefattas i de handlingar som rör upphandling eller priser, beroende på vad som är tillämpligt, och ska gälla för hela livscykeln för det kontrakt som tecknas.

Artikel 21
Blandfinansieringsinsatser

Blandfinansieringsinsatser som beslutas inom ramen för denna fond ska genomföras i enlighet med [InvestEU-förordningen] och avdelning X i budgetförordningen.

AVDELNING II

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER FÖR FORSKNING

Artikel 22

Äganderätt till resultat

1. Resultaten av åtgärderna ska ägas av de stödmottagare som genererar dem. Om rättsliga enheter gemensamt genererar resultat och om deras respektive bidrag inte kan fastställas, eller om det inte går att särskilja sådana gemensamma resultat, ska de rättsliga enheterna ha gemensam äganderätt till resultaten.
2. Om unionsbistånd ges i form av offentlig upphandling, ska resultaten ägas av unionen. Medlemsstaterna och de associerade länderna ska på deras uttryckliga begäran ha kostnadsfri nyttjanderätt till resultaten.
3. Om det är motiverat får det i bidragsavtalet krävas att resultaten av de åtgärder som får stöd från fonden inte ska vara föremål för någon kontroll eller begränsning, antingen direkt eller indirekt via en eller flera andra rättsliga enheter, inbegripet i form av tekniköverföring som görs av ett icke-associerat tredjeland eller en enhet i ett icke-associerat tredjeland.
4. Om det är motiverat ska det i bidragsavtalet föreskrivas att kommissionen har rätt att informeras om och motsätta sig överföring av äganderätt till resultaten eller beviljande av en licens avseende resultaten till ett icke-associerat tredjeland eller en enhet i ett icke-associerat tredjeland. Sådana överföringar får inte strida mot unionens och dess medlemsstaters försvars- och säkerhetsintressen eller målen i denna förordning som fastställs i artikel 3.
5. De nationella myndigheterna i medlemsstaterna och i de associerade länderna ska ha nyttjanderätt till den särskilda rapporten i ett projekt som har erhållit finansiering från unionen. Sådan nyttjanderätt ska beviljas utan ersättningskrav och överföras av kommissionen till medlemsstaterna och de associerade länderna efter det att det säkerställts att kraven på konfidentialitet iakttagits.
6. De nationella myndigheterna i medlemsstaterna och i de associerade länderna ska använda den särskilda rapporten endast för syften som rör användning av eller för deras väpnade styrkor, eller säkerhets- eller underrättelsetjänster, inbegripet inom ramen för sina samarbetsprogram. Sådan användning ska innefatta, men inte vara begränsad till, studier, utvärdering, bedömning, forskning, design, utveckling, framställning, förbättring, ändring, underhåll, reparation, renovering och godkännande och certifiering av produkter, drift, utbildning, bortskaffande och andra designtjänster och produktutplacering samt bedömning och utarbetande av tekniska krav för upphandling.
7. Stödmottagarna ska bevilja unionens institutioner, organ eller byråer nyttjanderätt till sina resultat utan ersättningskrav i det vederbörligen motiverade syftet att utveckla, genomföra och övervaka unionens politik eller program. Sådan nyttjanderätt ska begränsas till icke-kommersiell och icke-konkurrenspräglad användning.
8. Särskilda bestämmelser om äganderätt, nyttjanderätt och licensiering ska fastställas i bidragsavtalen och kontrakten om förkommersiell upphandling för att säkerställa största möjliga upptagning av resultaten och för att undvika otillbörligt gynnande. De upphandlande myndigheterna ska åtminstone ha nyttjanderätt utan ersättningskrav till resultaten för egen användning samt rätt att bevilja, eller ålägga mottagarna att bevilja, icke-exklusiva licenser till

tredje parter att utnyttja resultaten på rättvisa och rimliga villkor utan rätt att bevilja underlicenser. Alla medlemsstater och associerade länder ska utan ersättningskrav ha tillgång till den särskilda rapporten. Om en uppdragstagare inte lyckas utnyttja resultaten kommersiellt inom en i kontraktet fastställd period efter den förkommersiella upphandlingen ska uppdragstagaren överlåta äganderätten till resultaten till de upphandlande myndigheterna.

AVDELNING III

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER FÖR UTVECKLING

Artikel 23

Ytterligare kriterier för stödberättigande

1. Där så är lämpligt ska konsortiet visa att de återstående kostnader för en stödberättigande åtgärd som inte täcks av unionsstödet kommer att täckas av andra finansieringssätt, såsom bidrag från medlemsstaterna och/eller de associerade länderna eller samfinansiering från rättsliga enheter.
2. När det gäller åtgärder som avses i artikel 11.3 d ska åtgärden grunda sig på de harmoniserade kapacitetskrav som de berörda medlemsstaterna och/eller associerade länderna gemensamt kommit överens om.
3. För åtgärder som avses i artikel 11.3 e–h ska konsortiet med hjälp av handlingar som utfärdats av de nationella myndigheterna visa att
 - (a) minst två medlemsstater och/eller associerade länder avser att upphandla slutprodukten eller använda tekniken på ett samordnat sätt, inklusive gemensam upphandling,
 - (b) åtgärden grundar sig på de gemensamma tekniska specifikationer som de medlemsstater och/eller associerade länder som samfinansierar åtgärden kommit överens om.

Artikel 24

Ytterligare tilldelningskriterier

Utöver de tilldelningskriterier som avses i artikel 13 får också följande beaktas i arbetsprogrammet:

- (a) Graden av ökad effektivitet under hela livscykeln för försvarsprodukter och försvarsteknik, inbegripet kostnadseffektivitet och synergieffekters potential när det gäller upphandling och underhåll samt avfallshantering.
- (b) Graden av samarbete mellan medlemsstaterna inom ramen för den stödberättigande åtgärden.

Artikel 25

Äganderätt till resultat

1. Unionen ska inte äga de produkter eller den teknik som utvecklingsåtgärderna resulterar i och ska inte heller ha någon fordran avseende immateriella rättigheter när det gäller åtgärdernas resultat.
2. Resultaten av de åtgärder som får stöd från fonden ska inte vara föremål för någon kontroll eller begränsning från icke-associerade tredjeländer eller från enheter i icke-associerade tredjeländer, antingen direkt eller indirekt via ett eller flera rättsliga enheter, inbegripet i form av tekniköverföring.
3. När det gäller resultat som mottagarna genererat ska kommissionen underrättas om varje överföring av äganderätt eller beviljande av licens till icke-associerade tredjeländer. Sådana överföringar av äganderätt eller beviljanden av licens får inte strida mot unionens och dess medlemsstaters försvars- och säkerhetsintressen eller de mål i denna förordning som

föreskrivs i artikel 3; annars ska medlen som tillhandahållits inom ramen för fonden återbetalas.

4. Om unionen tillhandahåller bistånd i form av offentlig upphandling ska unionen, genom undantag från punkt 1, äga resultaten och medlemsstaterna och/eller de associerade länderna ska på skriftlig begäran ha rätt till en kostnadsfri icke-exklusiv licens för användning av resultaten.

Artikel 26
Projektledaren underrättas

Om medlemsstaterna och de associerade länderna utser en projektledare ska kommissionen verkställa utbetalningen till mottagarna efter det att den underrättat projektledaren.

AVDELNING IV

STYRNING, ÖVERVAKNING, UTVÄRDERING OCH KONTROLL

Artikel 27

Arbetsprogram

1. Fonden ska genomföras med hjälp av årliga eller fleråriga arbetsprogram som fastställs i enlighet med artikel [110] i budgetförordningen. I tillämpliga fall ska det totala belopp som reserveras för blandfinansieringsinsatser fastställas i arbetsprogrammen.
2. Kommissionen ska anta arbetsprogrammet genom genomförandeakter i enlighet med det förfarande som avses i artikel 28.2.

Artikel 28

Kommitté

1. Kommissionen ska bistås av en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011. Europeiska försvarsbyrån ska bjudas in som observatör för att lämna sina synpunkter och tillhandahålla sakkunskap. Europeiska utrikestjänsten ska också bjudas in att delta.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Artikel 29

Oberoende experter

1. Kommissionen ska utse oberoende experter som ska hjälpa till vid utvärderingen av förslag i enlighet med artikel [237] i budgetförordningen. Den får även utse oberoende experter som ger råd om eller hjälper till med övervakningen av genomförandet av utförda åtgärder.
2. Oberoende experter ska vara medborgare i unionen och identifieras och väljas ut på grundval av de inbjudningar att anmäla intresse som riktar sig till berörda organisationer, såsom försvarsministerierna och underordnade organ, forskningsinstitut, universitet, näringslivsorganisationer eller företag inom försvarssektorn i syfte att upprätta en förteckning över experter. Genom undantag från artikel [237] i budgetförordningen ska denna förteckning inte offentliggöras.
3. Oberoende experter ska ha genomgått lämplig säkerhetsprövning i en medlemsstat.
4. Den kommitté som avses i artikel 28 ska varje år underrättas om förteckningen över experter.
5. Oberoende experter ska väljas ut på grundval av kompetens, erfarenhet och kunskaper som är relevanta för utförandet av de uppgifter som anförtros dem.

Artikel 30

Tillämpliga bestämmelser i fråga om säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter

1. Vid tillämpningen av denna förordning
 - (a) ska varje medlemsstat eller associerat land se till att dess nationella säkerhetsbestämmelser erbjuder en skyddsnivå för säkerhetsskyddsklassificerade EU-

uppgifter som motsvarar den som ges med de regler om säkerhet som fastställs i kommissionens beslut (EU, Euratom) 2015/444 av den 13 mars 2015 om säkerhetsbestämmelser för skydd av säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter²¹ och i rådets säkerhetsbestämmelser enligt bilagorna till beslut 2013/488/EU²².

- (b) Medlemsstaterna och de associerade länderna ska utan dröjsmål underrätta kommissionen om de nationella säkerhetsbestämmelser som avses i led a.
 - (c) Fysiska personer som är bosatta och juridiska personer som är etablerade i icke-associerade tredjeländer får hantera säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter om fonden endast om de i dessa länder omfattas av säkerhetsbestämmelser som säkerställer en skyddsnivå som är åtminstone likvärdig den som tillhandahålls genom kommissionens säkerhetsbestämmelser som fastställs i kommissionens beslut (EU, Euratom) 2015/444 och genom rådets säkerhetsbestämmelser enligt bilagorna till beslut 2013/488/EU. Likvärdigheten när det gäller säkerhetsbestämmelser som tillämpas i ett tredjeland eller i en internationell organisation ska fastställas i ett informationssäkerhetsavtal, som om det är relevant inbegriper frågor som rör industrisäkerhet, som slutits mellan unionen och det tredjelandet eller den internationella organisationen i enlighet med det förfarande som föreskrivs i artikel 218 i EUF-fördraget och med beaktande av artikel 13 i beslut 2013/488/EU.
 - (d) En fysisk eller juridisk person, ett tredjeland eller en internationell organisation får – utan att det påverkar tillämpningen av artikel 13 i beslut 2013/488/EU och bestämmelserna om industrisäkerhet enligt kommissionens beslut (EU, Euratom) 2015/444 – ges tillgång till säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter när det, utifrån en bedömning från fall till fall, anses nödvändigt beroende på uppgifternas karaktär och innehåll, mottagarens behovsenliga behörighet och den fördel som det innebär för unionen.
- 2. När det gäller åtgärder som involverar, kräver och/eller innehåller säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter ska det relevanta finansieringsorganet i ansökningsomgången/upphandlingsdokumenten precisera vilka åtgärder och krav som är nödvändiga för att säkerställa säkerheten för denna information på erforderlig nivå.
 - 3. För att underlätta utbyte av känslig information mellan kommissionen, mottagarna och, i förekommande fall, medlemsstaterna ska kommissionen inrätta ett elektroniskt system för informationsutbyte.

Artikel 31

Övervakning och rapportering

- 1. I bilagan fastställs indikatorer för att övervaka genomförandet av och framstegen för fonden när det gäller att uppnå de allmänna och särskilda mål som fastställs i artikel 3.
- 2. För att säkerställa en effektiv bedömning av fondens framsteg när det gäller att uppnå målen ska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 36 med avseende på att ändra bilagan för att se över eller komplettera indikatorerna där så krävs och

²¹ EUT L 72, 17.3.2015, s. 53.

²² EUT L 274, 15.10.2013, s. 1.

för att komplettera denna förordning med bestämmelser om inrättandet av en ram för övervakning och utvärdering.

3. Kommissionen ska regelbundet övervaka genomförandet av fonden och årligen rapportera om de framsteg som gjorts. Kommissionen ska för detta ändamål vidta nödvändiga övervakningsåtgärder.
4. Rapporteringssystemet ska säkerställa att uppgifter för övervakning av fondens genomförande och resultat samlas in ändamålsenligt, resurseffektivt och i rätt tid. För detta ändamål ska proportionella rapporteringskrav ställas på mottagarna av unionens medel.

Artikel 32

Utvärdering av fonden

1. Utvärderingar ska utföras i rätt tid för att kunna användas i beslutsprocessen.
2. En halvtidsutvärdering av fonden ska göras när det väl föreligger tillräcklig information om genomförandet av fonden, dock senast fyra år efter det att fonden börjat genomföras. Lägesrapporten, som ska ha utarbetats senast den 31 juli 2024, kommer i synnerhet att innehålla en bedömning av fondens styrning, utnyttjandegrader, projekttilldelningsresultat, inbegripet små och medelstora företags och medelstora börsnoterade företags deltagande samt deras grad av gränsöverskridande deltagande, och den finansiering som beviljats i enlighet med artikel [195] i budgetförordningen. Kommissionen får lägga fram förslag till lämpliga ändringar av denna förordning.
3. Vid slutet av genomförandeperioden, dock senast fyra år efter den 31 december 2031, ska kommissionen utvärdera fondens genomförande. Den slutliga utvärderingsrapporten ska innefatta resultaten av genomförandet och i möjligaste mån fondens inverkan. Rapporten, som ska bygga på relevanta samråd med medlemsstaterna och associerade länder och de viktigaste berörda parterna, ska särskilt bedöma framstegen med att nå målen i artikel 3. Den ska också innehålla en analys av gränsöverskridande deltagande i projekt inom ramen för fonden, inbegripet små och medelstora företags och medelstora börsnoterade företags deltagande, samt av små och medelstora företags och medelstora börsnoterade företags delaktighet i den globala värdekedjan. Utvärderingen ska också innehålla information om mottagarnas ursprungsländer och, om möjligt, fördelningen av de genererade immateriella rättigheterna.
4. Kommissionen ska överlämna slutsatserna från dessa utvärderingar tillsammans med sina egna kommentarer till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén.

Artikel 33

Revision

Revisioner av användningen av unionens medel som utförs av personer eller enheter, inbegripet andra än de som görs på uppdrag av unionens institutioner eller organ, ska ligga till grund för den övergripande försäkran i enlighet med artikel 127 i budgetförordningen. Europeiska unionens revisionsrätt ska granska räkenskaperna över unionens samtliga inkomster och utgifter enligt artikel 287 i EUF-fördraget.

Artikel 34

Skydd av unionens ekonomiska intressen

När ett tredjeland deltar i fonden genom ett beslut enligt ett internationellt avtal eller något annat rättsligt instrument ska tredjelandet bevilja de rättigheter och den tillgång som krävs för att den

behöriga utanordnaren, Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och Europeiska revisionsrätten ska kunna utöva sina respektive befogenheter på ett heltäckande sätt. När det gäller Olaf ska dessa rättigheter innefatta rätten att utföra de utredningar, däribland kontroller på plats och inspektioner, som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf).

Artikel 35

Information, kommunikation och publicitet

1. Mottagarna av unionsfinansiering ska framhålla att finansieringen kommer från unionen och säkerställa dess synlighet (i synnerhet när de främjar åtgärderna och deras resultat) genom att tillhandahålla enhetlig, verkningsfull och proportionell riktad information till olika målgrupper, däribland medierna och allmänheten.
2. Kommissionen ska vidta informations- och kommunikationsåtgärder avseende fonden och dess åtgärder och resultat. Medel som tilldelats fonden ska också bidra till den gemensamma kommunikationen av unionens politiska prioriteringar, i den mån de har anknytning till de mål som anges i artikel 3.

AVDELNING V

DELEGERADE AKTER, ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 36

Delegerade akter

1. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 31 ska ges till kommissionen tills vidare från och med den dag då denna förordning träder i kraft.
2. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 31 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning* eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.
3. Innan kommissionen antar en delegerad akt ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning av den 13 april 2016.
4. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
5. En delegerad akt som antas enligt artikel 31 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 37

Upphävande

6. Förordning (EU) nr .../.... (om ett europeiskt försvarsindustriellt utvecklingsprogram) ska upphöra att gälla med verkan från och med den 1 januari 2021.

Artikel 38

Övergångsbestämmelser

1. Denna förordning ska inte påverka fortsatt genomförande eller ändringar av de berörda åtgärderna fram till dess att de har avslutats, enligt [förordningen om ett europeiskt försvarsindustriellt utvecklingsprogram] och den förberedande åtgärden för forskning inom försvarsområdet, som ska fortsätta att tillämpas för de berörda åtgärderna fram till dess att de avslutas.
2. Finansieringsramen för fonden får också omfatta de utgifter för tekniskt och administrativt stöd som är nödvändiga för övergången mellan fonden och de åtgärder som antagits inom ramen för föregångarna, [förordningen om ett europeiskt försvarsindustriellt utvecklingsprogram] och den förberedande åtgärden för forskning inom försvarsområdet.
3. Vid behov får anslag föras in i budgeten efter 2027 för att täcka de kostnader som föreskrivs i artikel 4.4, i syfte att möjliggöra förvaltning av åtgärder som inte slutförts den 31 december 2027.

Artikel 39
Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tredje dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*. Den ska tillämpas från och med den 1 januari 2021.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande

FINANSIERINGSÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT

1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

- 1.1 Förslagets eller initiativets titel
- 1.2 Berörda politikområden (*programkluster*)
- 1.3 Typ av förslag eller initiativ
- 1.4 Grunder för förslaget eller initiativet
- 1.5 Varaktighet och budgetkonsekvenser
- 1.6 Planerad metod för genomförandet

2. FÖRVALTNING

- 2.1 Regler om uppföljning och rapportering
- 2.2 Förvaltnings- och kontrollsystem
- 2.3 Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter

3. BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER AV FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

- 3.1 Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och budgetrubriker i den årliga budgetens utgiftsdel
- 3.2 Beräknad inverkan på utgifterna
 - 3.2.1 *Sammanfattning av den beräknade inverkan på utgifterna*
 - 3.2.2 *Beräknad inverkan på anslag av administrativ natur*
 - 3.2.3 *Bidrag från tredje part*
- 3.3 Beräknad inverkan på inkomsterna

FINANSIERINGSÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT

1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

1.1. Förslaget eller initiativets titel

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Europeiska försvarsfonden

1.2. Berörda politikområden (*programkluster*)

Säkerhet och försvar

1.3. Förslaget eller initiativet avser

☐ en ny åtgärd

☒ en ny åtgärd som bygger på ett pilotprojekt eller en förberedande åtgärd²³ för den forskningsdel som avser militära tillämpningar i Europeiska försvarsfonden

☒ en förlängning av en befintlig åtgärd för utveckling av Europeiska försvarsfondens försvarskapacitetsdel

☐ en sammanslagning eller omdirigering av en eller flera åtgärder mot en annan/en ny åtgärd

1.4. Grunder för förslaget eller initiativet

1.4.1. *Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt, inbegripet en detaljerad tidsplan för genomförandet av initiativet*

Det lagstiftningsförslag som inrättar Europeiska försvarsfonden grundar sig på artiklarna 173 (industri) och 182 (forskning) i EUF-fördraget. Det allmänna syftet med fonden är att förbättra försvarsindustrins konkurrenskraft.

Förordningen om Europeiska försvarsfonden kommer att göra det möjligt för kommissionen att inrätta ett finansieringsprogram som i främsta rummet ska genomföras genom bidrag som beviljas efter årliga ansökningsomgångar och till följd av arbetsprogram som antas genom ett kommittéförfarande.

Fullständiga förfaranden (finansiella, rättsliga, it, behandling av känsliga uppgifter), dokument och blanketter måste utarbetas på basis av erfarenheterna från genomförandet av den förberedande åtgärden för forskning inom försvarsområdet (2016–2018) och programmet för utveckling av den europeiska försvarsindustrin (2019–2020).

²³ I den mening som avses i artikel 58.2 a eller b i budgetförordningen.

- 1.4.2. *Mervärdet av en åtgärd på unionsnivå (som kan följa av flera faktorer, t.ex. samordningsfördelar, rättssäkerhet, ökad effektivitet eller komplementaritet). Med ”mervärdet av en åtgärd på unionsnivå” i denna punkt avses det värde en åtgärd från unionens sida tillför utöver det värde som annars skulle ha skapats av enbart medlemsstaterna.*

Skäl för åtgärder på europeisk nivå (ex-ante)

Forsknings- och utvecklingsprojekt på försvarsområdet förvaltas för närvarande nästan uteslutande på nationell nivå, och forsknings- och utvecklingsskedena är de mest riskfyllda. Eftersom de nationella budgetmedlen är begränsade får dessa skeden helt enkelt ingen finansiering i de flesta medlemsstater, och medlemsstaterna blir på så sätt beroende av standardprodukter och deras leverantörer.

Det görs få investeringar i den europeiska försvarssektorn, som också splittras av nationsgränserna, något som leder till ständiga överlappningar. Vid en närmare anblick på försvarsindustrin i unionen ser man dessutom att bristerna blir allt större, att tekniken håller på att bli föråldrad och att nya program saknas, särskilt samarbetsprogram. Gränsöverskridande samarbete kan bidra till att man bättre tar till vara på stordriftsfördelar genom att det blir mindre dubbelarbete och att det blir möjligt att utveckla de produkter och den teknik som krävs.

Bristen på samordning och samstämmighet mellan medlemsstaterna utgör också en konkurrensnackdel för den europeiska försvarsindustrin gentemot dess internationella motsvarigheter, samtidigt som den orsakar kostnader för den nationella budgeten och utgör ett påtagligt hinder för genomförandet av den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik.

Förväntat mervärde för unionen (ex post)

Åtgärder på EU-nivå kommer att innebära ett mervärde, eftersom man i högre utsträckning uppmuntrar samarbete inom försvarsindustrin genom positiva incitament för innovation, inbegripet i banbrytande teknik, forskningsprojekt om militära tillämpningar och utveckling av försvarsprodukter och försvarsteknik som inte kan genomföras på nationell nivå på grund av kostnaderna och de tillhörande riskerna.

Europeiska unionens stöd kommer att göra det möjligt för försvarsindustrin att anslå nödvändig finansiering till projekt som ofta är för stora för ett enda land. Typen av projekt och kostnaderna för dem innebär att man måste samarbeta över gränserna.

De gemensamma tekniska specifikationer som krävs enligt förordningen kommer att leda till att medlemsstaterna och deras försvarsindustri antar gemensamma standarder, vilket kommer att resultera i ett bättre och effektivare samarbete.

- 1.4.3. *Erfarenheter från tidigare liknande åtgärder*

Pilotprojektet och den förberedande åtgärden för forskning inom försvarsområdet inom forskningsdelen för militära tillämpningar och utvecklingen av kapacitetsdelen i programmet för utveckling av den europeiska försvarsindustrin är program som påminner om de föreslagna åtgärderna: erfarenheterna av dessa program, särskilt när det gäller styre, används för att bestämma hur Europeiska försvarsfonden ska förvaltas och följas upp.

1.4.4. Förenlighet med andra lämpliga instrument och eventuella synergieffekter

Synergieffekter ska eftersträvas med andra forsknings- och innovationsprogram som genomförs av andra direktorat vid Europeiska kommissionen:

– Projekt som finansieras av Europeiska försvarsfonden kan dra nytta av resultaten från forskningsprojekt för civila eller dubbla användningsområden som finansieras genom Horisont Europa, t.ex. när det gäller luft- och vattenvägstransporter.

– Ömsesidiga effekter väntas också där projekt som finansieras genom Horisont Europa kan dra nytta av resultat från projekt som fått stöd från Europeiska försvarsfonden: här återges de amerikanska erfarenheterna från Defence Advanced Research Projects Agency (DARPA) som visar att resultat från försvarsprojekt gynnar den civila sektorn. Europeiska försvarsfonden får bland annat ha inverkan på transport-, kommunikations- och energisektorerna.

Det är viktigt att säkerställa att FoUI-program är väl samordnade för att optimera synergieffekterna och avkastningen på investeringarna samt att denna samordning leder till ett effektivt samarbete.

Varaktighet och budgetkonsekvenser

☒ begränsad varaktighet

☒ verkan från och med den 1 januari 2021 till och med den 31 december 2027

☒ budgetkonsekvenser från och med den 1 januari 2021 till och med den 31 december 2027 för åtagandebemyndiganden och från och med den 1 januari 2021 till och med den 31 december 2033 för betalningsbemyndiganden.

☐ obegränsad varaktighet

Efter en inledande period ÅÅÅÅ–ÅÅÅÅ,
beräknas genomförandetakten nå en stabil nivå.

Planerad metod för genomförandet²⁴

☒ Direkt förvaltning som sköts av kommissionen

☒ av dess avdelningar, vilket också inbegriper personalen vid unionens delegationer;

☒ av genomförandeorgan

☐ Delad förvaltning med medlemsstaterna

☐ Indirekt förvaltning genom att uppgifter som ingår i budgetgenomförandet anförtros

☐ icke-associerade tredjeländer eller organ som de har utsett

☐ internationella organisationer och organ kopplade till dem (ange vilka)

☐ EIB och Europeiska investeringsfonden

☐ organ som avses i artiklarna 70 och 71 i budgetförordningen

☐ offentligrättsliga organ

☐ privaträttsliga organ som anförtrotts uppgifter som faller inom offentlig förvaltning och som lämnat tillräckliga ekonomiska garantier

☐ organ som omfattas av privaträtten i en medlemsstat, som anförtrotts genomförandet av ett offentlig-privat partnerskap och som lämnat tillräckliga ekonomiska garantier

☐ personer som anförtrotts ansvaret för genomförandet av särskilda åtgärder inom Gusp som följer av avdelning V i fördraget om Europeiska unionen och som anges i den relevanta grundläggande rättsakten

Anmärkningar

Fonden ska genomföras genom direkt förvaltning i enlighet med budgetförordningen.

²⁴

Närmare förklaringar av de olika metoderna för genomförande med hänvisningar till respektive bestämmelser i budgetförordningen återfinns på BudgWeb:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

Beroende på resultatet av en framtida kostnadsnyttoanalys skulle den största delen av budgeten kunna genomföras genom delegering till ett genomförandeorgan²⁵.

2. FÖRVALTNING

2.1. Regler om uppföljning och rapportering

Ange intervall och andra villkor för sådana åtgärder:

I enlighet med artikel 29 i förslaget till förordning om Europeiska försvarsfonden för perioden 2021–2027 kommer kommissionen att regelbundet övervaka genomförandet av programmet och årligen rapportera om de framsteg som gjorts genom att granska den finansiella verksamheten och bedöma uppnådda resultat.

De insamlade uppgifterna bör göra det möjligt för kommissionen att rapportera om de framsteg som gjorts i enlighet med artikel [38.3 e i förordning (EG) nr 966/2012] och med hänvisning till de särskilda mål som anges i artikel 3.2 i förslaget till förordning.

2.2. Förvaltnings- och kontrollsystem

2.2.1. *Motivering av den genomförandemetod, de finansieringsmekanismer, de betalningsvillkor och den kontrollstrategi som föreslås*

Genomförandemetoder: Kommissionen har för avsikt att genomföra Europeiska försvarsfonden genom direkt förvaltning (inbegripet genom genomförandeorgan, som ett rekommenderat alternativ).

Om huvuddelen av budgeten för Europeiska försvarsfonden genomförs genom direkt förvaltning blir ansvarsområdena klarare (genomförande genom utanordnare), leveranskedjan kortare (tiden för beviljande och betalning förkortas) och genomförandekostnaderna lägre (inga förvaltningskostnader).

Finansieringsmekanismer: Europeiska försvarsfondens huvudinstrument kommer att vara bidrag, inbegripet för stöd till förkommersiell upphandling som medlemsstaterna inlett. Priser får delas ut för banbrytande innovationer.

– Bidrag: I de flesta medlemsstater är forskningen inom försvarsområdet underfinansierad eller får ingen finansiering alls, och branschen har få möjligheter att investera i FoU (nationell marknad med en enda köpare, nedskärningar av den nationella försvarsbudgeten, riskfyllda exportmöjligheter). Incitament för att främja forskning om EU:s försvar måste ges genom bidrag som täcker samtliga stödberättigande kostnader. Samma princip gäller i regel vid utveckling av gemensamma insatser (studier, gemensam certifiering) och vid stöd till förkommersiell upphandling i medlemsstaterna, utom vid prototyputveckling, där samfinansieringsgraden är lägre (påfyllnadsfinansiering, 20–50 % samfinansiering).

²⁵ Programmet kan (delvis) delegeras till ett genomförandeorgan, beroende på resultatet av kostnadsnyttoanalysen och de därmed förknippade beslut som ska fattas. De därmed förknippade administrativa anslagen för programmets genomförande inom kommissionen och genomförandeorganet kommer att anpassas enligt detta.

– Priser får delas ut för att främja banbrytande innovationer från olika aktörer (bl.a. universitet, små och medelstora företag och forskningscentrum) för att upptäcka ny teknik eller ny sammanställning av befintlig teknik som kan fylla ett behov inom försvaret. I detta fall är det svårt att uppskatta kostnaderna, och priset fungerar som ett ekonomiskt verktyg jämfört med bidrag (endast vinnaren får allt).

Betalningsvillkor: I möjligaste mån bör beslut om outputbaserade bidrag, inklusive om ett enda enhetsbelopp, fattas för att minska genomförandekostnaderna för Europeiska försvarsfonden:

– Förväntade resultat och motsvarande produkter (dokument) kommer att fastställas i bidragsöverenskommelserna för att betalningarna ska kunna inledas och de belopp som betalats ut i förfinansiering avräknas.

– Huruvida de överenskomna förväntade resultaten är tillfredsställande beror på vilken sakkunskap de tredjeparter har som kommissionen valt ut på grundval av deras tekniska kunskaper. Betalningar görs på basis av en bedömningsrapport.

Kontrollstrategi

Vid åtgärder som genomförs genom direkt förvaltning bör kommissionen i möjligaste mån använda instrument (upphandling, bidrag, priser) där de stödberättigande kostnaderna uppskattas på förhand och ersätts/betalas på grundval av produkter (rapporter) som visar att de förväntade resultaten i bidragsöverenskommelsen (tekniska bilagor) nåtts. Om på förhand överenskomna enhetsbelopp och enhetskostnader används i stor utsträckning bör felfrekvensen kunna begränsas till under 2 %.

Vid behov ska en kvalitativ bedömning av produkterna göras av oberoende experter som rekryterats av kommissionen, eller, i särskilda fall (vid prototyper) av den projektledare som medlemsstaterna valt (sammanjämkning av intressena).

2.2.2. Uppgifter om identifierade risker och om det eller de interna kontrollsystem som inrättats för att begränsa riskerna

De identifierade riskerna för genomförande av Europeiska försvarsfonden är följande:

Förseningsrisker: Problem med tidsplanen och förseningar i genomförandet.

Direkt förvaltning bör minska denna risk eftersom genomförandet genom utanordnare (inbegripet genomförandeorgan) förkortar tiden för beviljande och betalning jämfört med ett genomförande genom en befullmäktigad, eftersom följande steg undviks:

– Förhandlingar om, förberedelser för och undertecknande av ett avtal om delegering.

– Undertecknande av årliga avtal om överföring av medel innan åtagande- och betalningsbemyndigandena ställs till den befullmäktigades förfogande.

– Ekonomisk förvaltning av relaterade avtal om överföring av medel.

Styrningsrisk och risken med att inte anslå några särskilda budgetmedel:

– Brist på samarbete mellan medlemsstaterna under kommittéförfarandet.

Den praxis som utvecklats inom ramen för den förberedande åtgärden och programmet för utveckling av den europeiska försvarsindustrin och som

medlemsstaterna har tillämpat på ett interaktivt sätt sedan arbetsprogrammen började förberedas bör begränsa risken.

- Brist på intresse för Europeiska försvarsfonden hos den nationella industrin, framför allt på grund av att kommissionen behandlat känsliga uppgifter på ett otillbörligt sätt eller på grund av att genomförandet är alltför byråkratiskt.

Ett särskilt nätverk/system för utbyte av känsliga uppgifter kommer att skapas och vid behov kan insynsregler upphävas av vederbörligen motiverade skäl (säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter, skydd av personuppgifter, industrihemligheter). Vid utvärderingen av bidragsansökningarna kommer kommissionen att anlita oberoende experter som genomgått lämplig säkerhetsprövning i en medlemsstat. Kommissionen ska säkerställa en ändamålsenlig rotation av dessa experter.

I möjligaste mån ska kommissionen förlita sig på aktörernas vanliga metoder för kostnadsredovisning genom enhetskostnader.

Finansiella risker:

- Höga förvaltningskostnader, särskilt kontrollkostnader.

- Låg utnyttjandegrad av budgeten (förseningar, brist på intresse och dåliga definitioner av stödvillkoren).

- Hög felfrekvens på grund av kostnader som inte är stödberättigande och stödmottagarnas och de befullmäktigades dåliga kunskaper om EU:s ekonomiska regler.

Kommissionen har för avsikt att genomföra fonden med hjälp av utanordnare (inbegripet genomförandeorgan) och välutbildade team med tillräckliga personalresurser. På så sätt har genomförandeteamet för Europeiska försvarsfonden goda kunskaper om finansiella och avtalsrättsliga regler. Workshops ska anordnas för att säkerställa att stödmottagarna förstår vilka rapporteringsskyldigheter de har och vilka de tillämpliga finansiella reglerna är.

Dessutom har kommissionen för avsikt att införa förenklade finansieringsregler med outputbaserade instrument (t.ex. användningen av ett enda enhetsbelopp för påfyllnadsfinansiering (prototyper)) och en hög schablonsats för indirekta kostnader (+/- 25 %). Klara och skäliga förväntade outputs kommer att införas i bidragsöverenskommelser på grundval av de betalningar som görs.

På så sätt begränsas efterhandskontrollerna av input (fakturer, tidsrapporter) och inriktas på output (demonstrator, prototyp, certifieringsrapport), varigenom kontrollkostnaderna och felfrekvensen minskar.

Tekniska risker: Svårigheter med särskilda utvecklingsprojekt (etiska frågor, immateriella rättigheter), tekniska frågor, låg prestationsnivå när det gäller FoU-resultat.

Klara regler om immateriella rättigheter ska fastställas i mallarna för bidragsöverenskommelser för FoU. Alla bidragsansökningar ska kontrolleras av en etisk kommitté (bestående av externa experter) före urvalet, för att säkerställa att verksamheten är förenlig med internationella konventioner. Även om urvalet av utvecklingsprojekt bör baseras på hur sannolikt det är att produktionen inleds (nödvändig samfinansiering av medlemsstaterna), ska brist på resultat eller dåliga

resultat ses som en naturlig del av forskningen och misslyckanden bör kunna accepteras.

Risk för EU:s rykte: Förutsebara svårigheter med vissa icke-statliga organisationer som ifrågasätter syftet med Europeiska försvarsfonden och motsätter sig dess genomförande på alla nivåer.

Kommissionen har för avsikt att bedriva riktad kommunikationsverksamhet, inbegripet använda sig av kriskommunikationstjänster, för att försvara Europeiska försvarsfondens existens och funktion på unionsnivå.

2.2.3. *Beräkning och motivering av kontrollernas kostnadseffektivitet (dvs. förhållandet mellan kostnaden för kontrollerna och värdet av de medel som förvaltas) och en bedömning av den förväntade risken för fel (vid betalning och vid avslutande)*

Lejonparten av programmets budget genomförs genom direkt förvaltning. På grundval av sina erfarenheter av bidragsförvaltning uppskattar kommissionen att de totala kontrollkostnaderna för fonden kommer att uppgå till cirka 0,1 % av de relaterade medel som förvaltas.

Målet är att se till att den förväntade felfrekvensen inte överstiger 2 %. Kommissionen anser att genomförandet av programmet genom direkt förvaltning, med välutbildade (erfaren personal, som rekryterats som nationella experter) team med tillräckliga personalresurser som lyder under utanordnare med delegerade befogenheter, klara regler och en lämplig användning av outputbaserade instrument kommer att hålla felfrekvensen under väsentlighetströskeln på 2 %.

2.3. **Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter**

Beskriv förebyggande åtgärder (befintliga eller planerade), t.ex. från strategi för bedrägeribekämpning.

Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) har behörighet att utreda insatser som stöds inom ramen för detta initiativ.

Avtal som ingås inom ramen för denna förordning, inklusive avtal som ingås med enheter i icke-associerade tredjeländer eller internationella organisationer, ska omfatta övervakning och finansiell kontroll som ska genomföras av kommissionen eller varje företrädare som godkänts av denna, samt revision av revisionsrätten eller Olaf, i förekommande fall på platsen. Tjänstemän från kommissionen som har genomgått den säkerhetsprövning som krävs ska göra besök på platsen.

Slutligen kommer medlemsstaternas granskning av förteckningen över utvalda projekt samt vissa medlemsstaters deltagande som samfinansierare i de största projekten att begränsa risken för att skattebetalarnas intressen skadas (sammanjämkning av givarnas intressen). Ett fokus på resultat med outputbaserade instrument minskar oriktigheterna.

3. BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER AV FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

3.1. Rubrik i den fleråriga budgetramen och föreslagna nya budgetrubriker i den årliga budgetens utgiftsdel

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Budgetrubrik	Typ av anslag	Bidrag			
	Nummer 5 – Säkerhet och försvar	Diff./Icke-diff. ²⁶	från Efta-länder ²⁷	från kandidatländer ²⁸	från icke-associerade tredjeländer	i den mening som avses i artikel [21.2 b] i budgetförordningen
	13.02.01 – Kapacitetsutveckling	Diff.	JA	NEJ	NEJ	NEJ
	13.02.02 – Forskning på försvarsområdet	Diff.	JA	NEJ	NEJ	NEJ
	13.01.01 – Administrativt stöd	Icke-diff.	JA	NEJ	NEJ	NEJ

²⁶ Diff. = differentierade anslag/Icke-diff. = icke-differentierade anslag.

²⁷ Efta: Europeiska frihandelssammanslutningen.

²⁸ Kandidatländer och i förekommande fall potentiella kandidater i västra Balkan.

3.2. Beräknad inverkan på utgifterna

3.2.1. Sammanfattning av den beräknade inverkan på utgifterna

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Rubrik i den fleråriga budgetramen	5	Säkerhet och försvar
------------------------------------	---	----------------------

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Efter 2027	TOTALT
13.02.01 – Kapacitetsutveckling	Åtaganden	(1)	996,515	995,939	995,357	1 095,012	1 294,543	1 494,266	1 993,374		8 865,006
	Betalningar	(2)	252,448	446,251	583,628	810,579	981,440	1 214,568	1 409,358	3 166,735	8 865,006
13.02.02 – Forskning på försvarsområdet	Åtaganden	(1)	498,257	497,970	497,679	497,733	597,482	697,324	797,349		4 083,794
	Betalningar	(2)	123,978	262,396	324,408	389,666	463,085	537,022	613,865	1 369,373	4 083,794
13.01.01 – Administrativt stöd ²⁹	Åtaganden = Betalningar	(3)	5,228	6,091	6,964	7,255	7,975	8,410	9,277		51,200
TOTALA anslag för ramanslagen för programmet	Åtaganden	=1+3	1 500,000	1 500,000	1 500,000	1 600,000	1 900,000	2 200,000	2 800,000		13 000,000
	Betalningar	=2+3	381,654	714,738	915,000	1 207,500	1 452,500	1 760,000	2 032,500	4 536,108	13 000,000

²⁹ Detta avser tekniskt eller administrativt stöd för genomförandet av vissa av Europeiska unionens program och åtgärder (tidigare s.k. BA-poster) samt indirekta och direkta forskningsåtgärder.

Rubrik i den fleråriga budgetramen	7	”Administrativa utgifter”
---	----------	---------------------------

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Efter 2027</i>	TOTALT
Personalresurser		5,768	6,631	7,711	8,002	8,722	9,156	10,024		56,014
Övriga administrativa utgifter		0,390	0,398	0,406	0,414	0,422	0,431	0,439		2,900
TOTALA anslag för RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	(summa åtaganden = summa betalningar)	6,158	7,029	8,117	8,416	9,144	9,587	10,463		58,914

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Efter 2027</i>	TOTALT
TOTALA anslag samtliga RUBRIKER i den fleråriga budgetramen	Åtaganden	1 506,158	1 507,029	1 508,117	1 608,416	1 909,144	2 209,587	2 810,463		13 058,914
	Betalningar	387,812	721,767	923,117	1 215,916	1 461,644	1 769,587	2 042,963	4 536,108	13 058,914

3.2.2. Sammanfattning av den beräknade inverkan på anslag av administrativ natur

☐ Förslaget/initiativet kräver inte att anslag av administrativ natur tas i anspråk

☒ Förslaget/initiativet kräver att anslag av administrativ natur tas i anspråk enligt följande:

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

År	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	TOTALT
----	------	------	------	------	------	------	------	--------

RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen								
Personalresurser	5,768	6,631	7,711	8,002	8,722	9,156	10,024	56,014
Övriga administrativa utgifter	0,390	0,398	0,406	0,414	0,422	0,431	0,439	2,900
Delsumma RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	6,158	7,029	8,117	8,416	9,144	9,587	10,463	58,914

Utanför RUBRIK 7 ³⁰ i den fleråriga budgetramen								
Personalresurser								
Övriga utgifter av administrativ natur	5,228	6,091	6,964	7,255	7,975	8,410	9,277	51,200
Delsumma utanför RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	5,228	6,091	6,964	7,255	7,975	8,410	9,277	51,200

TOTALT	11,386	13,120	15,081	15,671	17,119	17,997	19,740	110,114
---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------

Personalbehov och andra administrativa kostnader ska täckas genom anslag inom det generaldirektorat som redan har avdelats för att förvalta åtgärden i fråga, eller genom en omfördelning av personal inom generaldirektoratet, om så krävs kompletterad med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

³⁰ Detta avser tekniskt eller administrativt stöd för genomförandet av vissa av Europeiska unionens program och åtgärder (tidigare s.k. BA-poster) samt indirekta och direkta forskningsåtgärder.

3.2.2.1. Beräknat personalbehov

☐ Förslaget/initiativet kräver inte att personalresurser tas i anspråk

☒ Förslaget/initiativet kräver att personalresurser tas i anspråk enligt följande:

Beräkningarna ska anges i heltidsekvivalenter

År	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Tjänster som tas upp i tjänsteförteckningen (tjänstemän och tillfälligt anställda)							
Vid huvudkontoret eller vid kommissionens kontor i medlemsstaterna	30	35	41	42	46	48	52
Vid delegationer							
För forskning							
• Extern personal (i heltidsekvivalenter: kontraktsanställda, lokalanställda, nationella experter, personal från bemanningsföretag och unga experter som tjänstgör vid delegationerna) ³¹							
Rubrik 7							
Som finansieras genom RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	- vid huvudkontoret	19	21	24	26	28	34
	- vid delegationer						
Som finansieras genom ramanslagen för programmet ³²	- vid huvudkontoret						
	- vid delegationer						
För forskning							
Annan (ange)							
TOTALT	49	56	65	68	74	78	86

Personalbehoven ska täckas med personal inom det generaldirektorat som redan har avdelats för att förvalta åtgärden i fråga, eller genom en omfördelning av personal inom generaldirektoratet, om så krävs kompletterad med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel. Enligt tabellen väntas behovet av heltidsekvivalenter under nästa budgetrams löptid vara följande:

Beskrivning av arbetsuppgifter:

Tjänstemän och tillfälligt anställda	Politiska uppgifter och teamförvaltning för genomförande av bidragsprogrammet
Extern personal	Genomförande av bidragsfinansieringssystem

³¹ [Denna fotnot förklarar vissa initialförkortningar som inte används i den svenska versionen].

³² Särskilt tak för finansiering av extern personal genom driftsanslag (tidigare s.k. BA-poster).

Bidrag från tredje part

Förslaget/initiativet:

- ☐ innehåller inga bestämmelser om samfinansiering från tredje parter
- ☒ innehåller bestämmelser om samfinansiering från tredje parter enligt följande uppskattning:

Anslag i miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

År	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	TOTALT
Ange vilket organ som deltar i samfinansieringen	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
TOTALA anslag som tillförs genom samfinansiering	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

Beräknad inverkan på inkomsterna

- ☐ Förslaget/initiativet påverkar inte budgetens inkomstsida.
- ☒ Förslaget/initiativet påverkar inkomsterna på följande sätt:
- ☐ Påverkan på egna medel
 - ☐ Påverkan på andra inkomster

ange om inkomsterna har avsatts för utgiftsposter ☐

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Budgetrubrik i den årliga budgetens inkomstsidan:	Förslaget/initiativets inverkan på inkomsterna ³³						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Artikel	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

För inkomster avsatta för särskilda ändamål, ange vilka budgetrubriker i utgiftsdelen som berörs.

—

Övriga anmärkningar (t.ex. vilken metod/formel som har använts för att beräkna inverkan på inkomsterna eller andra relevanta uppgifter).

—

³³ Vad gäller traditionella egna medel (tullar, sockeravgifter) ska nettobeloppen anges, dvs. bruttobeloppen minus 20 % avdrag för uppbörds-kostnader.